

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы
Мәмәт авыл Советы

КАРАРЫ

28 октябрь 2021 ел

№25

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районының
«Мәмәт авыл җирлеген»
муниципаль берәмлегендә бюджет
процессы турындагы нигезләмәне
раслау хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Мәмәт авыл җирлеген» муниципаль берәмлегенә Уставы нигезендә, Әлмәт шәһәре прокуратурасының 30.09.2020 ел, №1032 күрсәтмәсен карап тикшерү

Мәмәт авыл Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Мәмәт авыл җирлеген» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта).

2. «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Мәмәт авыл җирлегендә бюджет процессы турында Нигезләмә хакында» 2014 елның 15 декабрендәге 119 номерлы Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Мәмәт авыл Советы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Мәмәт авылы, Совет урамы, 1 нче йорт, Чупай авылы Совет урамы, 43А йорты, Сәмәрканд бистәсе, Үзәк урамы, I нче йорт территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында халыкка игълан итәргә, «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Әлмәт муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан (халыкка игълан иткәннән) соң үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Мәмәт авыл җирлеген башлыгы:

И.М.Зөбәерова

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районы
Мәмәт авыл Советының
2021 елның 28 октябрәндәге 25 номерлы
караына 1 нче кушылта

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Мәмәт авыл җирлегә»
муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмә

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Бюджет процессы турында нигезләмә «Мәмәт авыл җирлегә» муниципаль берәмлегә Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы (Алга таба - (Беренче абзац 2013 елның 16 октябрәндәге 79-ТР3 номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) җирлек бюджеты керемнәрен формалаштыру һәм чыгымнарын гамәлгә ашыру, җирлек бюджеты проекты тәү һәм карау, җирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, бюджет исәбен гамәлгә ашыру, бюджет хисабын тәү, карау һәм раслау процессында, шулай ук Муниципаль бурыч алулар һәм муниципаль бурычны җайга салу процессында бюджет хокук мәнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала.

1 статья. Бюджет процессының хокукий нигезе

1. Әлегә Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы (алга таба - РФ БК), Татарстан Республикасы Бюджет кодексы (алга таба-ТР БК), «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТР3 номерлы Татарстан Республикасы Законы, Муниципаль берәмлек уставы, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТР3 номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы «Мәмәт авыл җирлегә» Уставы (алга таба - Җирлек Уставы), Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка нормалары белән билгеләнә.

2. Әлегә Нигезләмәдә кулланыла торган терминнар һәм төшенчәләр әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән норматив актларда да шул ук әһәмияттә кулланыла.

3. Җирлекнең җирле үзидарә органнары бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга салучы муниципаль хокукий актларны РФ БК нигезендә үз компетенциясе чикләрендә кабул итә.

2 статья. Җирлек бюджеты турындагы карарның гамәлдә булу вакыты

1. Җирлек бюджеты турындагы карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр РФ БК һәм (яки) бюджет турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабрәне кадәр гамәлдә була.

Финанс елы календарь елына туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә

кадәр дәвам итә.

2. Жирлек бюджеты турындагы карар аңа кул куелганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча билгеләнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

3 статья. Жирлекнең бюджет вәкаләтләре

Жирлекнең бюджет вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:;
жирлек бюджеты проектын тәзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтөлешен контрольдә тоту һәм жирлек бюджеты үтөлеше турындагы хисапны раслау тәртибен билгеләү;

жирлек бюджеты проектын тәзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтөлешен контрольдә тоту, жирлек бюджеты үтөлеше турындагы хисапны тәзү һәм раслау;

жирлекнең чыгым йөкләмәләрен билгеләү һәм үтәү;
жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү тәртибен билгеләү, жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү;

муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру, муниципаль гарантияләр бирү, бюджет кредитлары бирү, муниципаль бурыч белән идарә итү һәм муниципаль активлар белән идарә итү;

жирле бюджетка кагылышлы өлешендә Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану тәртибен билгеләү, детальләштерү һәм билгеләү;

РФ БК жирле үзидарә органнарының бюджет вәкаләтләренә кертелгән башка бюджет вәкаләтләре.

4 статья. Жирлек бюджетының хокукый формасы

1. Жирлек бюджеты Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Мәмәт авылы» муниципаль берәмлеге авыл Советының (алга таба - жирлек Советы) карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

2. Жирлек бюджеты муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен билгеләнгән.

Жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан жирлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен акчаны барлыкка китерүнең һәм тотуның башка рәвешләрен куллану рәхсәт ителми.

3. Жирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча вәкаләтләргә гамәлгә ашыруга бәйле барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен һәм аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан субвенцияләр исәбеннән башкарыла торган жирлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелә торган акчалар аерым карала.

5 статья. Бюджет классификациясе

Авыл жирлеге бюджетын тәзү һәм үтәү, бюджет (бухгалтерлык) исәбен алып бару, бюджет (бухгалтерия) һәм башка финанс хисапчылыгын тәзү Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

Финанс органы Баш администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яки) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керемнәр төрләре буенча төр кодлары исемлеген раслый.

Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр Исемлеге, чыгымнарның

Ведомство структурасы составында, жирлек советы карары белән билгеләнә.

Жирлек бюджеты чыгымнары төрләренә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) исемлеге жирлек бюджеты турында жирлек советы карары белән яисә РФ БК билгеләгән очракларда жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасы белән раслана.

Бюджет чыгымнарының максатчан статьялары жирле администрация органнары эшчәнлегенә муниципаль программаларына кертелмәгән, бюджет чыгымнарының ведомство структурасында күрсәтелгән фән, мәгариф, мәдәният һәм сәламәтлек саклау учреждениеләре (әлеге Нигезләмә максатларында - эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре) һәм (яисә) тиешле бюджетлар акчалары исәбәннән үтәләргә тиешле чыгым йөкләмәләре нигезендә формалаша.

Жирле үзидарә органнары тарафыннан хупланган «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрена 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясында каралган һәр гавами норматив йөкләмәгә, бюджетара трансфертка, инициативалы проектка бюджет чыгымнары классификациясенә уникаль кодлары бирелә.

Жирлек бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеге һәм кодлары, әгәр РФ БК бүтәнчә билгеләнмәгән булса, жирлек бюджетын төзү һәм үтәүне оештыру белән шөгыльләнүче финанс органы тарафыннан билгеләнә.

Максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ягыннан тәэмин ителә торган жирлек бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеге һәм кодлары күрсәтелгән бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар бирелә торган жирлек бюджеты үтәлешен төзүне һәм оештыруны гамәлгә ашыручы финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Исемлеге жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән раслана.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының статьялары Исемлеге, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын раслаганда, жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән раслана.

Финанс органы жирле үзидарә органнары һәм (яки) алар карамагындагы казна учреждениеләре Баш администраторлары булган жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының кодлары исемлеген раслай.

6 статья. Жирлектә бюджет процессының принциплары һәм этаплары

Бюджет процессы-Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары һәм бюджет процессында катнашучыларның бюджет проектын төзү һәм карау, бюджетны раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, бюджет исәбен төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау буенча эшчәнлегә регламентлана.

7 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

Жирлек башлыгы (алга таба-башлык);

Жирлек Советы;

Авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба-Башкарма комитет);

Төзелгән килешү нигезендә финанс органы;

Муниципаль финанс контроле органнары;

Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча идарәсенә 7

нче бүлгеге (алга таба-ОФК) (килешү буенча);

Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының Казначылык Департаментының территориаль бүлгеге (алга таба - ТОДК) (килешү буенча);

Бюджет акчаларын баш бүлүче (алга таба - ГРБС), бюджет акчаларын бүлүчеләр (алга таба - РБС);

Бюджет керемнәре Баш администраторлары, администраторлары;

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары, администраторлары;

Бюджет акчаларын алучылар.

8 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы:

1) жирлек бюджетын һәм аның үтәләше турындагы хисапны карый һәм раслый, жирлек бюджетының аерым мәсьәләләрен карау барышында контрольдә тотат;

2) Тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукый статусын формалаштыра һәм билгели;

3) жирле салымнар кертә, алар буенча салым ставкаларын билгели һәм салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары белән бирелгән хокуклар чикләрендә жирле салымнар буенча салым ташламаларын бирә.;

4) жирлек советы карары белән жирлек бюджеты үтәләше турында еллык хисапны тышкы тикшерүне гамәлгә ашыру тәртибен билгели;

5) РФ БК, 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, 2011 елның 7 февралдәге 6-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе һәм муниципаль берәмлекләренең контроль – хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирлек уставы нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

Россия Федерациясе Конституциясендә, РФ БК, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча жирлек советына аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен Башкарма комитет тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат бирелергә тиеш.

2. Башкарма комитет:

1) жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразын эшләү тәртибен билгели;

2) жирлек бюджеты проектын төзү тәртибен билгели;

3) жирлек бюджеты проектын (бюджет проектын һәм урта сроклы финанс планын) төзүне тәэмин итә.;

4) жирлек бюджеты проектын кирәкле документлар һәм материаллар белән жирлек Советына раслауга кертә.;

5) РФ БК башкасы каралмаган булса, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) бирү тәртибен эшли һәм раслый.;

6) жирлек бюджетының үтәләшен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә;

7) жирлек бюджеты үтәләше турындагы хисапны жирлек Советы раславына бирә;

8) агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда жирлек бюджеты үтәләше турында хисап раслый һәм аны жирлек

советына һәм ревизия комиссиясенә җибәрә;

9) җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бару тәртибен билгели;

10) РФ БК 78 статьясы таләпләренә туры китереп, юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук физик затларга - товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр җитештерүчеләргә субсидияләр бирү тәртибен билгели.;

11) РФ БК 78.1 ст. таләпләре нигезендә казна учреждениеләре булмаган коммерцияле булмаган оешмаларга муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына яки муниципаль милеккә күчмәсез мөлкәт объектларын сатып алуга капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү тәртибен (субсидияләрдән тыш) билгели;

12) муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга капитал төзелеш объектларына һәм (яки) җирлек акчалары исәбеннән күчмәсез мөлкәт объектларын сатып алуга бюджет инвестицияләре бирү тәртибен билгели;

13) муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) муниципаль заданиене формалаштыру тәртибен һәм муниципаль йөкләмәне үтәүне финанс белән тәмин итү тәртибен билгели;

14) муниципаль программаларны эшләү, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибен билгели;

15) җирлек исемнән РФ БК һәм җирлек уставы нигезендә муниципаль бурыч алулар башкара;

16) муниципаль бурыч белән идарә итүне тәмин итә;

17) җирлек исемнән чираттагы елга һәм план чорына бюджет турында җирлек Советы карарында күрсәтелгән гарантияләрнең гомуми суммасы чикләрендә, РФ БК таләпләре нигезендә һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә муниципаль гарантияләр бирә;

18) Эчке муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан Эчке муниципаль финанс контроле буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру тәртибен билгели;

19) РФ БК һәм (яисә) аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Финанс органы:

1) җирлек бюджеты проекты (бюджет проекты һәм урта сроклы финанс планы проекты) төзи, аны җирлек Советына кертү өчен кирәкле документлар һәм материаллар белән тапшыра;

2) җирлек бюджетының үтәлешен оештыра;

3) бюджет хисабын төзү тәртибен билгели;

4) җирлек бюджеты проекты төзү өчен кирәкле материалларны һәм җирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны баш бүлүчеләрдән, алар белән эш итүчеләрдән һәм алучылардан ала;

5) җирлек бюджетының җыелма бюджет язмасын төзи һәм алып бара;

6) җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара, аны Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшыра;

7) җирлек бюджеты чаралары белән операцияләр башкара;

8) муниципаль бурыч кенәгәсен алып бара. Муниципаль бурыч кенәгәсенә өеге йөкләмәләр төрләре буенча җирлекнең бурыч йөкләмәләре күләме, аларның барлыкка килү һәм үтәлеше (башка нигезләр буенча туктату) датасы һәм өлешчә, йөкләмәләрне тәмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук аның составы, тәртибе һәм вакыты Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә

торган башка мәгълүмат кертелә;

9) касса планын тәзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, жирлек бюджеты керемнәренең Баш администраторлары, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары тарафыннан касса планын тәзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрнең составын һәм срокларын билгели;

10) бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең (бүлүчеләрнең) бюджет язмаларын тәзү һәм алып бару тәртибен, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертәп, билгели;

11) жирлек бюджетының касса үтәләше вакытында Бердәм бюджет счетларында акча белән идарә итә;

12) жирлек казнасыннан түләтүләр турында суд карарларын үтәү белән бәйлә башкарма документларны һәм башка документларны исәпкә алып бара һәм саклый;

13) жирлекнең бюджет Хисабын формалаштыра;

14) үз карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген тәзи;

15) бюджет йөкләмәләре лимитларын баш бүлүчеләр, бүлүчеләр һәм алучылар өчен билгели;

16) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, Федераль салым хезмәте, Татарстан Республикасы буенча Федераль казначылык идарәсе белән бюджет мәсьәләләре буенча үзара хезмәттәшлекне гәмәлгә ашыра;

17) РФ БК һәм (яисә) аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гәмәлгә ашыра.

Жирлекнең финансы органының аерым бюджет вәкаләтләре жирлекнең жирле администрациясе һәм муниципаль районның жирле администрациясе арасындагы килешү нигезендә муниципаль районның финансы органы тарафыннан гәмәлгә ашырылырга мөмкин.

4. Жирлекнең ревизия комиссиясе жирле үзидарәнең финансы контроле буенча Даими эшләнүче коллегиаль органы булып тора.

Ревизия комиссиясе авыл жирлеге Советына хисап тотар.

Жирлекнең ревизия комиссиясе РФ БК, 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, өлгә Нигезләмә белән билгеләнгән бюджет вәкаләтләрен башкара.

Жирлекнең ревизия комиссиясе шулай ук бюджет вәкаләтләрен башкара:

1) РФ БК таләпләрен үтәп һәм федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, жирлек советы карары белән билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү;;

2) бюджет акчаларын куллануның нәтижәләлеге һәм нәтижәләлеге билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәләлек аудиты;

3) жирлек бюджеты турындагы карар проектларына, шул исәптән жирлек бюджеты күрсәткеләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнәргәнлегенә экспертиза ясау;

4) муниципаль программаларга экспертиза;

5) бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләренә бетерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

6) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының Баш администраторлары) эчке финансы аудитын гәмәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

7) «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

Жирлекнең ревизия комиссиясенең өлеге пунктта каралган бюджет вәкаләтләре «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән нигезләмәләргә үтәп гамәлгә ашырыла.

5. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

1) бюджет акчаларын файдалануның нәтижәләгән, адреслылыгын һәм максатчан характерын үзгәрткән бюджет ассигнованиеләргә һәм бюджет йөкләмәләргә лимитлары нигезендә тәмин итә;

2) үзгәрткән бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

3) расланган бюджет йөкләмәләргә лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләргә чикләндергән үтәргә тиешле чыгым йөкләмәләргә реестрын алып бара;

4) бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләргә нигезләүне тәшкит итә;

5) бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләргә, ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр буенча бюджет йөкләмәләргә лимитларын бүлгән һәм жирлек бюджетының тиешле өлешен үти;

6) бюджет йөкләмәләргә лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

7) җыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләргә булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәр төзи һәм раслый;

10) максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук РФ БК билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләргә, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәмин итә;

11) бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисапчылыгын формалаштыра;

11.1. (жирлек исемнән үз карамагындагы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләргә буенча җавап бирә);

12) РФ БК һәм аның нигезендә кабул ителгән торган бюджет хокук мөнәсәбәтләргә җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләргә гамәлгә ашыра;

13) судта жирлек исемнән җавап бирүче вәкиле буларак, жирлеккә карата дөгъвалар буенча чыгыш ясы:

а) жирле үзидарә органнарының яисә өлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләргә (гамәл кылмау) нәтижәсендә, ведомствога каравы буенча, шул исәптән законга яки башка хокукый актка туры килми торган жирле үзидарә органнары актларын бастырып чыгару нәтижәсендә, физик затка яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында;

б) аның акчалата йөкләмәләргә үтәү өчен үзгәрткән бюджет йөкләмәләргә лимитлары җитмәгәндә аның казна учреждениесе булып торучы бюджет йөкләмәләргә лимитлары

житмәгәндә тапшырыла торган бюджет йөкләмәләре;

в) Федераль закон нигезендә Халык-хокукий берәмлек мәнфәгатьләрен Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезендә җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы орган тәкъдим итә торган муниципаль берәмлеккә карата башка дөгъвалар буенча.

Җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче судта гариза бирүче вәкиле буларак, Россия Федерациясе Граждан кодексының 1081 статьясындагы 3.1 пункты нигезендә, регресс тәртибендә акча түләттерү турындагы дөгъвалар буенча җирлек казнасы хисабына зыянны каплауга китергән затларга карата чыгыш ясый.

6. Бюджет акчаларын бүлүче:

1) җирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра;

2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр буенча бүлә һәм җирлек бюджетының тиешле өлешен үти;

3) бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

3.1.(максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук РФ БК билгеләгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләренә, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтөлешен тәзмин итә;;

4) бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7. Җирлек бюджеты керемнәре баш администраторы:

1) җирлек бюджеты керемнәре администраторлары исемлеген төзи;;

2) җирлек бюджеты проекты һәм (яки) урта сроклы финанс планын төзү өчен кирәкле белешмәләр тапшыра;;

3) касса планын төзү һәм алып бару өчен белешмәләр бирә;

4) җирлек бюджеты керемнәре баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;;

5) Россия Федерациясе керемнәре чыганаclarы исемлегенә һәм бюджет керемнәре чыганаclarы реестрына кертү өчен аларга беркетелгән керемнәр чыганаclarы турында белешмәләр тапшыра;

6) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

7) РФ БК һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8 статьяның 7.1 пунктындагы 7.1 пунктчасы 2022 елга һәм 2023 һәм 2024 еллар план чорына бюджет төзегәндә һәм үтәгәндә барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла (01.07.20021 ел, № 251-ФЗ).

7.1. Җирле бюджет керемнәренә Баш администраторлары исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә җирле администрация тарафыннан раслана.

Бюджет керемнәренә Баш администраторлары исемлегендә бюджет керемнәре баш администраторларының бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы органнар (оешмалар) һәм аларга беркетелгән бюджет керемнәре төрләре (төрләре) булырга тиеш.

8. Җирлек бюджеты керемнәре администраторы:

1) исәп-хисапның дәрәсләгенә, бюджетка, пеняларга һәм алар буенча

штрафларның тулы һәм үз вакытында башкарылуына исәп-хисап ясауны, исәпкә алуны һәм контрольне гамәлгә ашыра;

2) бюджетка түләүләр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түләтүне гамәлгә ашыра;

3) жирлек бюджетына артык түләнгән (түләтелгән) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында Карар кабул итә һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен Федераль казначылык органына йөкләмә бирә;

4) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләр исәбе (төгәлләштерү) турында Карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә бирә;

5) бюджет керемнәренә баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнәренә баш администраторына жирлек бюджеты керемнәренә тиешле баш администраторы вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләр һәм бюджет хисаплылыгын тези һәм тапшыра;

6) физик һәм юридик затлар тарафыннан дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен акча, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганагы булган башка түләүләрне түләү өчен кирәкле мәгълүматны, «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында Дәүләт Мәгълүмат Системасына бирә;

7) бюджетка түләүләр буенча бурычларны түләттерүгә өметсез дип тану турында Карар кабул итә;

8) РФ БК һәм алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрнең җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Бюджет керемнәре администраторларының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, шулай ук алар карамагында булган бюджет керемнәренә Баш администраторлары тарафыннан бюджет керемнәре администраторына вәкаләтләрне бирә торган хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

9. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

1) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының үзенә буйсынучы администраторлары исемлеген тези;

2) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәре һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

3) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен бүлөп бирелгән ассигнованиеләрне куллануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

4) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынучындагы администраторларына бюджет ассигнованиеләрен бүлө һәм жирлек бюджетының тиешле өлешен үти;

5) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет хисаплылыгын тези;

6) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәре фаразлау методикасын раслый;

7) бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне тәшкил итә.

8 статьяның 9.1 пунктндагы 9.1 пунктчасы 2022 елга һәм 2023 һәм 2024 еллар план чорына бюджет төзегәндә һәм үтәгәндә барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла (01.07.20021 ел, № 251-ФЗ).

9.1. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары исемлеге Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә жирле администрация тарафыннан раслана.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары исемлегендә бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторларының бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы органнар (оешмалар) исемнәре һәм аларга беркетелгән бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары булырга тиеш.

10. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы:

1) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәре һәм түләүләре планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

2) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары бюджетына керүнең тулылыгын һәм үз вакытында керүен контрольдә тотат;

3) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджетка керүне һәм бюджеттан түләүләре тәэмин итә;

4) бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

5) бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

6) РФ БК һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

11. Бюджет акчаларын алучы:

1) бюджет сметасын төзи һәм башкара;

2) бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

3) үзәндә каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәләлеген, максатчан характерын тәэмин итә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

5) бюджет исәбен алып бара (бухгалтерлык исәбен алып баруны тәэмин итә);

6) бюджет хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет хисаплылыгын бирә;

7) РФ БК һәм аның нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

12. Эчке финанс аудитын оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча бюджет процессында аерым катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Эчке финанс аудиты бюджет акчаларының баш администраторы житәкчесенә, бюджет акчаларын бүлүченә житәкчесенә, бюджет акчаларын алучы житәкчесенә, бюджет керемнәре администраторы житәкчесенә, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы житәкчесенә, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы житәкчесенә Формалаштыру һәм биру эшчәнлеге булып тора:

а) бюджет акчаларын бүлүченә, бюджет акчаларын алучының, бюджет

керемнәре администраторының, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторының (алга таба - бюджет акчалары администраторының), бюджет акчаларының баш администраторының (алга таба-бюджет акчалары администраторының) бюджет вәкаләтләрен үтәүне бәяләү нәтижәләре турында мәгълүмат, шул исәптән бюджет хисапчылыгының дәрәҗәсе турында бәяләмә;

б) финанс менеджментының сыйфатын күтәрү, шул исәптән бюджет акчаларын куллануның нәтижәләгән һәм нәтижәләгән арттыру турында тәкъдимнәр;

в) финанс менеджментының сыйфатын күтәрүгә юнәлдерелгән карарларны үтәү нәтижәләре турында бәяләмә.

2. Эчке финанс аудиты максатларда гамәлгә ашырыла:

а) бюджет акчалары баш администраторының, бюджет средстволары администраторының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган билгеләнгән хокукый актларда, үз бюджет вәкаләтләрен үтәүгә карата таләпләрне үтәү (алга таба - эчке финанс контроле) максатларында гамәлгә ашырыла торган эчке процессның ышанычлылыгын бәяләү һәм эчке финанс контролен оештыру турында тәкъдимнәр әзерләү максатларында гамәлгә ашырыла торган эчке финанс контроле ышанычлылыгын бәяләү (алга таба-эчке финанс контроле);

б) бюджет хисапчылыгының дәрәҗәгән һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең бюджет исәбен алып баруның бердәм методологиясенә, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән бюджет хисапчылыгын тәү, тапшыру һәм раслау тәртибене, шулай ук РФ БК 264.1 статьясындагы 5 пункты нигезендә кабул ителгән ведомство (эчке) актларына туры килүен раслау;;

в) финанс менеджментының сыйфатын күтәрү.

3. Эчке финанс аудиты структур бүлекчәләренең функциональ бәйсезлеге принцибы нигезендә яисә эчке финанс аудитының федераль стандартларында каралган очракларда, бюджет акчаларының баш администраторы (хезмәткәрләре), эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләр бирелгән бюджет акчалары администраторының вәкаләтле вазыйфаи затлары (хезмәткәрләре), эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләр бирелгән бюджет акчалары администраторының, шулай ук әлеге статьяда каралган вәкаләтләрне тапшыру очракларында гамәлгә ашырыла, - бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) яисә вәкаләтле вазыйфаи затлар (хезмәткәрләре) тарафыннан күрсәтелгән вәкаләтләр аңа тапшырыла.

4. Бюджет акчалары администраторы үз карамагындагы бюджет акчаларының баш администраторына яисә бюджет акчаларының әлеге баш администраторына эчке финанс аудитының федераль стандартлары нигезендә эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тапшырырга хокуклы.

5. Эчке финанс аудиты Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән эчке финанс аудитының федераль стандартлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Эчке финанс аудитының федераль стандартларында эчке финанс аудитын гамәлгә ашырганда функциональ бәйсезлек принцибы, бурычлар, эчке финанс аудитын оештыру, планлаштыру һәм уздыру нигезләре һәм тәртибе, аның нәтижәләрен гамәлгә ашыру, вазыйфаи затларның (хезмәткәрләренең) хокуклары һәм бурычлары, шулай ук эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләрне тапшыру очракларын һәм тәртибен билгеләргә тиеш.

Бюджет акчаларының Баш администраторлары, эчке финанс аудитын гамәлгә ашыручы бюджет акчалары администраторлары эчке финанс аудитының федераль стандартларын үтәп, эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны тәмин итә торган ведомство (эчке) актларын чыгара.

6. Бюджет вәкаләтләрен үтәү сыйфатын, шулай ук активлар белән идарә итү сыйфатын, муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрен сатып алу сыйфатын мониторинглауны үз эченә алган финанс менеджменты сыйфаты мониторингы үткәрелә:

а) бюджет акчаларының баш администраторларына карата ул билгеләнгән тәртиптә финанс органы;

б) бюджет акчаларының баш администраторы үзенә буйсынган бюджет акчалары администраторларына карата билгеләнгән тәртиптә.

7. Финанс менеджменты сыйфаты мониторингын үткөрү тәртибен шул исәптән билгели:

а) финанс менеджменты сыйфаты күрсәткечләрен исәпләү һәм анализлау, күрсәтелгән мониторингны уздыру өчен кирәкле мәгълүматны формалаштыру һәм тапшыру кагыйдәләре;

б) финанс менеджменты сыйфаты мониторингы нәтижәләре турында হিসап формалаштыру һәм тапшыру кагыйдәләре.

8. Бюджет акчаларының баш администраторы финанс органы каравына үзенә буйсынган бюджет акчалары администраторларына карата финанс менеджментының сыйфаты мониторингын үткөрү вәкаләтләрен тапшыру турында тәкъдим кертергә һәм финанс органы белән килешенеп, әлеге вәкаләтләрен финанс органына тапшырырга хокуклы.

9 статья. Казна учреждениеләренең хокукый хәле үзенчәлекләре

1. Казна учреждениесе, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органы карамагында тора.

Бюджет акчаларын алучының аларга бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда казна учреждениесенең үз карамагындагы бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) белән хезмәттәшлеге РФ БК нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Казна учреждениесе эшчәнлеген финанс ягыннан тәэмин итү җирлек бюджеты һәм бюджет сметасы нигезендә башкарыла.

3. Казна учреждениесе, бары тик аның гамәлгә кую документында каралган булса гына, керем китерә торган эшчәнлекне башкара ала. Күрсәтелгән эшчәнлектән алынган керемнәр җирлек бюджетына керә.

3.1. Казна учреждениесе тарафыннан керем китерә торган эшчәнлекне башкарганда күрсәтелгән хезмәтләр һәм (яки) башкарылган эшләр өчен түләүне һәм (яки) түләү күләмен билгеләү тәртибе, муниципаль хокукый актларда башкасы каралмаган булса, казна учреждениесе карамагында булган муниципаль орган тарафыннан билгеләнә.

4. Казна учреждениесе РФ БК нигезендә аңа ачылган шәхси счетлар аша бюджет акчалары белән операцияләр башкара.

5. Казна учреждениесе тарафыннан бюджет акчалары хисабына үтәргә тиешле муниципаль контрактлар, башка килешүләр (килешүләр) төзү һәм түләү, әгәр РФ БК бүтәнчә билгеләнмәгән булса, казна учреждениесенә җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә, кабул ителгән һәм үтәлмәгән йөкләмәләренә исәпкә алып, җирлек исемнән башкарыла.

Казна учреждениесе тарафыннан муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр (килешүләр) төзегәндә әлеге пункт таләпләрен бозу казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органы дөгъвасы буенча аларны суд тарафыннан гамәлдә түгел дип тану өчен нигез булып тора.

6. Бюджет акчаларын алучы буларак казна учреждениесенә бюджет

акчаларын баш бүлүчө (бүлүчө) буларак бюджет йөкләмөлөрө лимитларын киметкөн очракта, ул казна учреждениесе тарафыннан төзелгөн Бюджет йөкләмөлөрөн үти алмавына китерә торган элек житкерелгән бюджет йөкләмөлөрө лимитларын киметкөн очракта:

дәүләт һәм муниципаль ихтыяждарны тээмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкөсөндө контракт системасы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә мондый муниципаль контрактларның яңа шартларын, шул исәптән аларны үтәү бәясе һәм (яки) сроклары һәм (яки) товарның (эшләр, хезмәт күрсәтүләрнең) күләме (күләме)буенча килештерүне тээмин итәргә тиеш;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган Гомуми таләпләр нигезендә мондый шартнамәләрнең (килешүләр) яңа шартларын килештерүне, ә яңа шартлар буенча килешү (килешү) булмаганда, казна учреждениесе килешүне өзүнә тээмин итәргә тиеш.

Муниципаль контракт, башка килешү (килешү) ягы казна учреждениесеннән бары тик муниципаль контракт, башка килешү (килешү) шартларын үзгөртүгә турыдан-туры бәйле фактта тотылган зыянны гына түлөтүгә таләп итәргә хокуклы.

РФ БК нигезендә агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарның план чорына кагылышлы өлөшөндә үз көчлөрөн югалткан дип танылган очракта, казна учреждениесе, планлы чорда түлөнөргә тиешле элек төзелгән шартнамәләрне һәм килешүләрне өзү турында, күрсәтелгән шартнамәләргә һәм килешүләргә өстәмә килешүләр төзү шарты белән, карар кабул итмәскә хокуклы.

7. Аның акчалата йөкләмөлөрөн үтәү өчен казна учреждениесенә житкерелгән бюджет йөкләмөлөрө лимитлары житмәгәндә, мондый йөкләмөлөр буенча жирлек исемнән бюджет акчаларын баш бүлүчөнөң бюджет вәкаләтлөрөн гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы жавап бирә, аның карамагында тиешле казна учреждениесе тора.

8. Казна учреждениесе судта гариза бирүчө һәм жавап бирүчө буларак мөстәкыйль чыгыш ясый.

9. Казна учреждениесе РФ БК нигезендә башкарма документта күрсәтелгән акчалата йөкләмөлөрне үтәүгә тээмин итә.

10. Казна учреждениесе кредитлар (заемнар) алырга, кыйммәтле кәгазьләр алырга хокуклы түгел. Казна учреждениесенә субсидияләр һәм бюджет кредитлары бирелми.

10.1. Бюджет акчаларын баш бүлүчө белән килешү буенча казна учреждениесе килешү (килешү) нигезендә башка муниципаль учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) бюджет исәбен алып бару һәм бюджет хисаплылыгын формалаштыру вәкаләтлөрөн тапшырырга хокуклы.

11. Әлеге статьяда билгеләнгән нигезләмәләр, Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезләмәлөрөн исәпкә алып, жирле үзидарә органнарына (муниципаль органнарга) кагыла.

10 статья. Жирлек бюджеты керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәренә салым керемнәре, салым булмаган керемнәр һәм кире кайтарылмый торган керемнәр керә.

2. Жирлек бюджетна салымнар һәм жыйымнар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлек Советы тарафыннан билгеләнә торган түбәндөгә жирле салымнардан салым керемнәре күчөрелә:

жир салымы-норматив буенча 100 процент;

физик затлар милкенә салым-норматив буенча 100 процент.

3. Жирлек бюджетына федераль салымнардан һәм жыйымнардан, шул исәптән махсус салым режимнарында каралган салымнардан һәм Татарстан Республикасы законнары белән РФ БКның 58 статьясы нигезендә билгеләнгән түләүләр нормативлары буенча региональ салымнардан салым керемнәре күчерелә.

4. Жирлек бюджетының салым булмаган керемнәре РФ БК 41, 42 һәм 46 статьялары нигезендә формалаша.

11 статья. Жирлек бюджеты чыгымнары

1. Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен бүлешүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары, халыкара һәм башка шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында тиешле бюджетлар акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

2. Бюджет ассигнованиеләренә ассигнованиеләр керә.:

муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуга ассигнованиеләрне дә кертеп, муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару);

халыкны социаль тәмин итү;

муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;

юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга субсидияләр бирү;

бюджетара трансфертлар бирү;

халыкара хокук субъектларына түләүләр, взнослар, түләүсез күчерүләр бирү;

муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;

жирле үзидарә органнарының яисә бу органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмау) нәтижәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында дөгъвалар буенча суд актларын үтәү.

3. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләренә ассигнованиеләр керә.:

казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү, шул исәптән физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) буенча да;

бюджет һәм автоном учреждениеләргә субсидияләр бирү, шул исәптән алар тарафыннан муниципаль йөкләмә үтәлешен финанс белән тәмин итүгә субсидияләр бирү;

муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциячел булмаган оешмаларга, шул исәптән күрсәтелгән оешмалар тарафыннан физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) шартнамәләр (килешүләр) нигезендә субсидияләр бирү;

муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;

муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алу (казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән һәм казна учреждениеләренең муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләреннән тыш);

социаль өлкөдө муниципаль хезмэтлөр күрсөтүгө муниципаль социаль заказны үтөүне финанс ягыннан тээмин итү максатларында юридик затларга, шөхси эшмөкөрлөргө, шулай ук физик затларга - товар, эшлөр, хезмэт күрсөтүлөр жүтештерүчөлөргө субсидиялөр биру.

4. Муниципаль бирем үз эченө алырга тиеш:

күрсөтелө торган муниципаль хезмэтлөрнөң (башкарыла торган эшлөрнөң) сыйфатын һәм (яки) күлөмен (эчтөлеген)характерлаучы күрсөткөчлөр;

муниципаль биремнөң үтөлөшен контрольдө тоту тәртибе, шул исәптән аны вакытыннан алда туктату шартлары һәм тәртибе;

муниципаль биремнөң үтөлөше турындагы хисапка карата талөплөр.

физик һәм юридик затларга муниципаль хезмэтлөр күрсөтүгө муниципаль йөкләмө шулай ук үз эченө алырга тиеш:

тиешле хезмэтлөрнө кулланучылар булып торучы физик һәм (яки) юридик затларның категориялөрөн билгеләү;

тиешле хезмэтлөр күрсөтү тәртибе;

физик яки юридик затлар тарафыннан тиешле хезмэт күрсөтүлөр өчен түлөүгө иң чик бөялөр (тарифлар), әгөр Россия Федерациясе законнарында аларны түлөүле нигездө күрсөтү каралган булса, йө күрсөтелгән бөялөрнө (тарифларны) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрактарда билгеләү тәртибе.

5. Муниципаль бурыч күрсөткөчлөрө муниципаль хезмэтлөр күрсөтүгө (эшлөр башкаруга) бюджет ассигнованиелөрөн планлаштыру, казна учреждениесенөң бюджет сметасын төзөгөндө, шулай ук муниципаль заданиене үтөүгө бюджет яки автоном учреждение тарафыннан субсидиялөр күлөмен билгеләү өчен бюджет проектларын төзөгөндө кулланыла.

6. Муниципаль хезмэтлөр күрсөтүгө муниципаль бирем муниципаль комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптө, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта, бер елга һәм өч елга кадөр срокка (бюджет проектн төзөгөндө төгөллөштөрөргө мөмкин) төзелө.

Муниципаль бурыч муниципаль учреждениелөр тарафыннан физик затларга күрсөтелө торган муниципаль хезмэтлөр өлөшөндө физик затларга күрсөтелө торган дөүлөт һәм муниципаль хезмэтлөрнөң Гомумроссия база (тармак) исемлеклөрө (классификаторлары) нигезөндө төзелө, аларны формалаштыру, алып бару һәм раслау Россия Федерациясе Хөкүмөте билгеләгән тәртиптө гәмөлгө ашырыла. Күрсөтелгән исемлеклөргө (классификаторларга) жүрлекнөң чыгым йөкләмөлөрө барлыкка килүгө китерө торган нигезлөмөлөрнө кертү рөхсөт ителми.

Жүрлө үзидәрө органнары муниципаль хезмэт күрсөтүгө һәм жүрлекнөң муниципаль учреждениелөрө тарафыннан башкарылган эшлөргө муниципаль йөкләмөне шулай ук дөүлөт һәм муниципаль хезмэтлөрнөң Гомумроссия база (тармак) исемлегенө (классификаторына) кертелмөгән дөүлөт (муниципаль) хезмэтлөрөнөң төбөк Исемлеге (классификаторы) нигезөндө һәм муниципаль хокукий актларда каралган эшлөргө һәм хезмэт күрсөтүгө һәм аларны үтөүгө муниципаль хокукий актларда каралган эшлөрнөң төбөк Исемлеге (классификаторы) нигезөндө формалаштырырга хокукы., шул исәптән Россия Федерациясе һәм Россия Федерациясе субъектарының уртак карамагындагы мөсьөлөлөр буенча аларга тапшырылган вөкалөтлөрнө һәм вөкалөтлөрнө гәмөлгө ашырганда. Дөүлөт (муниципаль) хезмэтлөрө һәм эшлөрөнөң төбөк исемлеген (классификаторын) формалаштыру, алып бару һәм раслау Россия Федерациясе субъекты дөүлөт хакимиятенөң югары башкарма органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптө гәмөлгө ашырыла. Күрсөтелгән исемлеккө (классификатор) муниципаль берәмлеклөрнөң чыгым йөкләмөлөрө барлыкка килүгө китерө торган

нигезләмәләрне кертү рәхсәт ителми.

Дәүләт (муниципаль) хезмәт күрсәтүләренең һәм эшләрнең төбәк исемлекләре (классификаторлары) дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр турында мәгълүмат урнаштыру өчен рәсми сайтта һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә Россия Федерациясе бюджет системасының бердәм порталында урнаштырыла.

Муниципаль бурыч бюджет һәм автоном учреждениеләр, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органы карары нигезендә билгеләнгән казна учреждениеләре өчен төзелә.

7. Муниципаль биремнәр үтәлешен финанс ягыннан тәмин итү җирле бюджетлар хисабына Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль йөкләмәнең үтәлешен финанс белән тәмин итү күләме, әлеге пунктның 1 абзацында каралган тәртиптә расланган норматив чыгымнар нигезендә, эшчәнлекнең билгеләнгән өлкәләрендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый җайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органнары тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп исәпләнә.

Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль учреждениеләрне гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органы карары буенча муниципаль йөкләмәне үтәүне финанс ягыннан тәмин итү күләмен билгеләгәндә эшләр башкаруга норматив чыгымнар кулланыла.

8. Муниципаль биремне Формалаштыру һәм муниципаль заданиене үтәүне финанс белән тәмин итү тәртибе РФ БК 69.2 статьясындагы 3 һәм 4 пунктлары нигезендә билгеләнә, шул исәптән:

1) муниципаль йөкләмәне формалаштыру, үзгөртү, раслау, аның үтәлеше турында хисап формалаштыру кагыйдәләре һәм сроклары;

2) муниципаль йөкләмәне үтәүне финанс белән тәмин итү күләмен билгеләү кагыйдәләре һәм сроклары, шул исәптән:

муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә чыгымнарның база нормативлары һәм аларга карата төзәтүче коэффициентлар нигезендә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнарны, шулай ук эшләрне башкаруга норматив чыгымнарны исәпләү һәм раслау;

муниципаль йөкләмәнең үтәлешен финанс белән тәмин итүгә субсидияләрне күчерү сроклары һәм күләмнәре;

муниципаль йөкләмә үтәлмәгән очракта (рәхсәт ителгән (мөмкин булган) тайпылышларны исәпкә алып) муниципаль йөкләмә күрсәткечләренә туры килә торган күләмдә субсидияне кире кайтару (муниципаль йөкләмә үтәлмәгән булса);

3) гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль заданиенең үтәлешен тикшереп торы кагыйдәләре.

8.1. Муниципаль бурыч муниципаль заданиенең күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләр (башкарыла торган эшләр) күләмен характерлый торган күрсәткечләренә, шулай ук күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләрнең (башкарыла торган эшләрнең) сыйфатын характерлый торган муниципаль йөкләмә күрсәткечләренә ирешмәгән (рәхсәт ителгән (мөмкин) кире кагылган) очракта, әгәр мондый күрсәткечләр муниципаль биремдә билгеләнгән булса, үтәлмәгән булып тора.

9. Казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү.

Казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү үз эченә ала:

хезмәткәрләрен акчалата тоту (акчалата бүлөк, эш хакы), җирле үзидарә органнары хезмәткәрләрен, муниципаль вазыйфаларны, муниципаль

хезмәткәрләрне, башка Категория хезмәткәрләрне биләгән затларны акчалата тоту (акчалата бүләк, эш хакы), хезмәт шартнамәләре (хезмәт контрактлары, контрактлары) һәм Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә командировка һәм башка түләүләр;

муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу;

Россия Федерациясе бюджет системасына салымнарны, җыемнарны һәм башка мәҗбүри түләүләрне түләү;

аның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда казна учреждениесе китергән зыянны каплау.

10. Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу, контракт системасы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә, РФ БК нигезләмәләрен исәпкә алып, дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрактлар дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законында билгеләнгән тәртиптә төзелгән һәм расланган муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу план-графикы нигезендә төзелә һәм, РФ БК 72 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән очрактан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә түләнә.

Муниципаль заказчылар, бюджет йөкләмәләре лимитларын чакыртып алу чорында, аларны бюджет турындагы карарга туры китерү максатларында, финанс органы билгеләгән тәртиптә исәпкә куелган бюджет йөкләмәләре күләменнән артмаган күләмдә муниципаль контрактлар төзәргә хокуклы.

Бюджет акчаларын алучылар муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрын алып барырга тиеш.

Муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрларында сатып алына торган товарларның, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрнең кыскача атамасы; тәминатчыларның, подрядчыларның һәм хезмәтләрне башкаручыларның атамасы һәм урнашуы; сатып алу бәясен һәм датасын үз эченә алырга тиеш.

11. Бюджет турындагы карарда бюджеттан акча бирү шартлары билгеләнергә мөмкин, алар нигезендә мондый акчаларны бирү башкарма комитет билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә җиткерү тәртибе финанс органы тарафыннан билгеләнә.

Өлеге пунктның 1 абзацында күрсәтелгән тәртипне раслаганчы, тиешле бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә (бүлүчеләргә) яисә алучыларга җиткерү рөхсәт ителми.

Өлеге пунктта күрсәтелгән шартларның үтәлешен контрольдә тоту бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан башкарыла.

12. Халыкны социаль тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарга социаль түләүләр бирүгә йө гражданнарга социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында гражданнар файдасына товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуга бюджет ассигнованиеләре керә.

Халыкны социаль тәмин итүгә чыгым йөкләмәләре гавами норматив

йөкләмәләр кабул итү нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин.

Күрсәтелгән гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре мондый йөкләмәләрнең һәр төре буенча пенсияләр, пособиеләр, компенсацияләр һәм башка социаль түләүләр, шулай ук халыкка социаль ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру рәвешендә аерым карала.

13. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук физик затларга субсидияләр - товарлар (жиңел һәм мотоцикллардан, алкогольле продукциядән тыш) житештерү, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә товарлар житештерүгә (реализацияләүгә) бәйлә алынмаган керемнәргә каплау һәм (яки) товарлар житештерүгә (реализацияләүгә) бәйлә чыгымнарны каплау (каплау)максатларында, күрсәтелгән виноградтан житештерелгән товарлар: шәраб, чемерле шәраблар (шампан шәрабы), ликер шәрабларының сакланган географик якланган урыны (махсус шәраблар) күрсәтелгән булуын (махсус шәраблардан тыш), экспортка жибәрү өчен билгеләнгән, (Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң норматив хокукий актларында башкача каралмаган булса), эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән, шулай ук РФ БК 78 статьясындагы 6-8 пунктларында күрсәтелгән субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчә затларга - жирле бюджет турында жирлек Советы карарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукий актларда яисә жирле үзидарә органнарының вәкаләтле актларында каралган очракларда һәм төр типтә жирлек бюджетыннан бирелә.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчә физик затларга субсидияләр бирүне жайга салучы муниципаль хокукий актлар Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләргә туры килергә һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә тиеш.:

1) субсидияләр алу хокукына ия юридик затларны (муниципаль учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларны, физик затларны - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә сайлап алу критерийлары һәм категорияләре;

2) субсидияләр бирү максатлары, шартлары һәм тәртибе;

3) тиешле бюджетка субсидияләргә кире кайтару тәртибе, аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта, тиешле бюджетка;

4) агымдагы финанс елында товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәт күрсәтүләр белән бәйлә чыгымнарны финанс ягыннан тәмин итү максатларында бирелә торган субсидияләргә (финанс ягыннан тәмин итү чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидия алучының акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бирелгән субсидияләрдән тыш) калган субсидияләргә кире кайтару очраклары һәм тәртибе.;

5) субсидия бирә торган бюджет акчаларын баш бүлүчә (бүлүчә) һәм муниципаль финанс контроле органы тарафыннан аларны алучылар тарафыннан субсидияләр бирү шартларын, максатларын һәм тәртибен үтәүне мөжбүри тикшерү турында нигезләмә.

Әлегә пунктта каралган шартлар бозылган очракта, тиешле акчалар әлегә пунктның 3-8 һәм 17 абзацларында каралган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджетына кире кайтарылырга тиеш.

Әлегә пунктта күрсәтелгән субсидияләр аларны бирү турында шартнамәләргә (киләшүләргә) һәм (яисә) аларны бирүне жайга салучы муниципаль хокукий актларга һәм әлегә шартнамәләр (киләшүләр) буенча

йөкләмәләргә үтәү максатларында төзелгән шартнамәләргә (шартнамәләргә) кертелә торган мәҗбүри шарт булып субсидияләр алучыларның һәм шартнамәләр (киләшүләр) буенча тәэмин итүчеләр (подрядчылар, башкаручылар) булган затларның ризалыгы тора., муниципаль унитар предприятиеләрдән, хужалык ширкәтләреннән һәм жәмгыятьләрдән тыш, аларның устав (жыелма) капиталларында гавами-хокукый берәмлекләр, шулай ук андый ширкәтләр һәм жәмгыятьләр һәм аларның устав (жыелма) капиталларында катнашында коммерция оешмалары катнашында товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтүгә бәйлә чыгымнарны финанс белән тәэмин итүгә субсидияләр бирү турындагы шартнамәләр (киләшүләр) буенча йөкләмәләргә үтәү максатларында төзелгән килешүләр (киләшүләр) буенча, Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр, һәм муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан субсидияләр бирү шартларының, максатларының һәм тәртибенең үтәлешен тикшерү.

Әлеге пунктның 1 абзацында Күрсәтелгән юридик затларга әлеге пунктның 1 абзацында күрсәтелгән субсидияләр биргәндә, аларны бирүне жайга салучы муниципаль хокукый актларга товарлар житештерү (гамәлгә ашыру), эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү һәм (яки) аларны күрсәтүне жайга салучы муниципаль хокукый актларга бәйлә чыгымнарны финанс белән тәэмин итүгә субсидияләр бирү турындагы шартнамәләргә (киләшүләр) кертелгән мәҗбүри шарт булып, чит ил валютасы акчалары исәбеннән сатып алуны тыю тора, моннан тыш, операцияләрдән, югары технологияле чит ил жиһазларын, чимал һәм комплектлау әйберләрен сатып алганда (жибәргәндә), шулай ук әлеге юридик затларга субсидияләр бирүне жайга салучы муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүтөн операцияләр максатларына ирешү белән бәйлә рәвештә Россия Федерациясенәң валюта законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Әлеге пунктта каралган субсидияләр муниципаль - хосусый партнерлык турында килешүләрдә, муниципаль - хосусый партнерлык турында Россия Федерациясе законнарында, концессион килешүләр турында Россия Федерациясе законнарында, концессион килешүләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә төзелгән концессион килешүләр һәм шартлар нигезендә жирлек бюджетыннан бирелә ала.

Бюджет турындагы карарда юридик затларга (муниципаль учреждениеләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга субсидияләр, шул исәптән конкурс нигезендә бирелә торган грантлар бирү өчен бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

Күрсәтелгән субсидияләргә жирлек бюджетыннан бирү тәртибе, әгәр әлеге пунктның 13 абзацында каралган карарлар белән билгеләнмәгән булса, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә тиешле Башкарма комитетның муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

Бюджет турындагы карарда жирлек бюджетыннан акцияләренең (өлешләренең) муниципаль берәмлеккә караган юридик затларга, күрсәтелгән юридик затлар милкендә булган (федераль законнарда билгеләнгән очракларда) капитал төзелеш объектларына (элек Күрсәтелгән юридик затлар тарафыннан капитал кертмәгә бәйлә чыгымнарны каплауга муниципаль берәмлеккә караган юридик затларга субсидияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин., һәм (яисә) алар тарафыннан күчмәсез милек объектларын сатып алуга, алга таба мондый юридик затларның устав капиталларын Россия Федерациясе законнары нигезендә арттыру белән бәйлә. Әлеге абзацта каралган субсидияләр бирү турындагы карарлар жирлек бюджеттан күчмәсез мөлкәт объектларын сатып алуга капитал салуларын гамәлгә ашыруга һәм (яисә) күчмәсез мөлкәт объектларын сатып алуга жирлек администрациянең муниципаль

хокукый актлары рәвешендә алар билгеләгән тәртиптә кабул ителә. Капиталь төзелеш объекты өчен инвестицияләрне дәлилләүне әзерләү Россия Федерациясе законнары нигезендә мәҗбүри булса, мондый капитал төзелеш объектларына карата күрсәтелгән карарлар Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә инвестицияләр нигезләү һәм аның технологик һәм бәя аудиты нәтиҗәләре, шулай ук проектлауга расланган бирем нигезендә кабул ителә.

Әлеге пунктның 15 абзацында каралган субсидияләр бирү субсидия бирә торган бюджет акчаларын алучы һәм субсидия бирелә торган юридик зат арасында төзелә торган шартнамәгә (киләшүгә) туры китереп гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән шартнамәгә (киләшүгә) әлеге пунктның 15 абзацында каралган субсидия бирелгән юридик затның әлеге пунктның 15 абзацында каралган субсидияне билгели торган нигезләмәләр, әлеге пунктның 15 абзацында күрсәтелгән капитал салуларны гамәлгә ашыруга һәм (яисә) күчәмсез мөлкәт объектларын сатып алуга алынган акчалар исәбеннән, шулай ук федераль законнарда билгеләнгән очрақларда муниципаль милеккә тапшырылырга тиешле капитал төзелеш объектларын төзү (реконструкцияләү) максатларында сатып алуларны гамәлгә ашыру бурычын билгели торган нигезләмәләр кертелергә тиеш., дөүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, шулай ук хисап финанс елында кулланылмаган субсидия калдыгын (әлеге пунктның 15 абзацында күрсәтелгән чыгымнарны каплауга субсидияләр һәм финанс ягыннан тәэмин итү чыганагы күрсәтелгән субсидия булган субсидия алучының акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бирелә торган субсидияләрдән тыш) тиешле бюджетка кире кайтару турында нигезләмә, әгәр бюджет акчаларын алучы тарафыннан әлеге субсидиянең, субсидия бирү максатларына әлеге пунктның 17 абзацында күрсәтелгән хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә әлеге акчалардан файдалануга ихтыяҗ булу турында карар кабул ителмәде.

Әлеге пунктта каралган субсидияләр бирү тәртибе, субсидияләр бирү турындагы шартнамәләргә (киләшүләргә) таләпләрне дә кертәп, җирле администрациянең муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

Әлеге пунктның 1, 13 - 17 абзацларында күрсәтелгән юридик затларга, шул исәптән «Россия Федерациясендә сәнәгать сәясәте турында» 2014 елның 31 декабрәгә 488-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә төзелгән махсус инвестицион контрактлар шартлары нигезендә җирлек бюджетыннан субсидияләр бирү турында шартнамәләр (киләшүләр) төзү һәм муниципаль хезмәт турында килешүләр төзү - муниципаль берәмлек исемнән расланган бюджет йөкләмәләре лимитларының гамәлдә булу срогынан артып киткән вакытка муниципаль берәмлек исемнән концессион килешүләр җирле администрация карарларында каралган очрақларда гамәлгә ашырыла.

«Россия Федерациясендә капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында» 2020 елның 1 апрелдәгә 69-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә төзелгән капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында шартнамә (киләшү) төзү күрсәтелгән Федераль закон нигезендә билгеләнә торган чыгымнарны каплау сроклары һәм күләмнәре чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Әлеге пунктның 18 һәм 19 абзацларында күрсәтелгән субсидияләр бирү турында шартнамәләр (киләшүләр) һәм күрсәтелгән шартнамәләргә (киләшүләргә) үзгәрешләр кертүне яисә аларны өзүнә күздә тоткан өстәмә килешүләр финанс органы тарафыннан раслана торган типлаштырылган формалар нигезендә төзелә.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук мондый хезмәтләргә башкаручы физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә муниципаль социаль заказны үтәүне финанс ягыннан тәэмин итү максатларында субсидияләр Россия Федерациясе кодексының 78.4 статьясы нигезендә җирлек бюджетыннан бирелә.

14. Җирлек бюджетында бюджет һәм автоном учреждениеләргә алар тарафыннан муниципаль заданиене үтәүне финанс белән тәэмин итүгә, шул исәптән социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль заказны үтәү кысаларында, физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнарны һәм муниципаль милеккә карап тотуга норматив чыгымнарны исәпкә алып, субсидияләр карала.

Җирлек бюджетыннан бюджет һәм автоном учреждениеләргә башка максатларга субсидияләр биреләргә мөмкин.

Субсидияләр бирү тәртибе өлеге пунктның 1 абзацы нигезендә җирлек бюджетыннан Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

Өлеге пунктның 2 абзацы нигезендә субсидияләр бирү күләмен һәм шартларын (РФ БК 78.4 статьясы нигезендә бирелә торган субсидияләрдән тыш) билгеләү тәртибе башкарма комитет яисә аның вәкаләтле җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Өлеге пунктның 2 абзацы нигезендә субсидияләр бирү күләмен һәм шартларын билгеләү тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актлар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләргә туры килергә тиеш.

Өлеге пунктта каралган субсидияләр бирү гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнары һәм бюджет яки автоном учреждениеләр арасында төзелә торган субсидияләр бирү турындагы килешүләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

Җирлек бюджеты турындагы карарда муниципаль учреждениеләр булмаган башка коммерцияле булмаган оешмаларга субсидияләр каралырга мөмкин.

Күрсәтелгән субсидияләр күләмен билгеләү һәм җирлек бюджетыннан бирү тәртибе җирле администрациянең муниципаль хокукый актлары яисә җирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә. Күрсәтелгән муниципаль хокукый актлар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә һәм субсидия биргән бюджет акчаларын баш бүлүчә (бүлүчә) һәм муниципаль учреждениеләр булмаган башка коммерцияле булмаган оешмалар тарафыннан субсидияләр бирү шартларын, максатларын һәм тәртибен үтәүне муниципаль финанс тикшерүе органнары тарафыннан мәҗбүри тикшерү турындагы нигезләмәләрдә булырга тиеш.

Өлеге пунктның 6 һәм 9 абзацларында күрсәтелгән субсидияләр, аларны бирү турында шартнамәләргә (шартнамәләргә) һәм (яисә) аларны бирү тәртибен җайга салучы муниципаль хокукый актларга кертелә торган мәҗбүри шартлар һәм өлеге шартнамәләр (килешүләр) буенча йөкләмәләргә үтәү максатларында төзелгән шартнамәләргә (шартнамәләргә) субсидияләр алучыларның һәм шартнамәләр (килешүләр) буенча тәэмин итүчеләр (подрядчылар, башкаручылар) булган затларның ризалыгы булып тора., субсидияләр алучылар чыгымнарын финанс белән тәэмин итүгә субсидияләр бирү турындагы шартнамәләр (килешүләр) буенча йөкләмәләргә үтәү максатларында, субсидияләр бирү шартларын, максатларын һәм тәртибен үтәүне тикшерү һәм субсидияләр алучыларның, чит ил валютасы чыгымнарын финанс ягыннан тәэмин итү максатларында бирелгән акчалар исәбеннән сатып алуны тыю, субсидияләрдән тыш, муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан субсидияләр бирү шартларын, максатларын һәм тәртибен үтәүне тикшерүне

гамәлгә ашыру өчен төзелгән килешүләр (килешүләр) буенча төзелгән, югары технологияле импорт жиһазлары, чимал һәм комплектлау әйберләре, шулай ук норматив хокукый актларда, муниципаль хокукый актларда, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы, җирле администрация карарлары белән билгеләнгән очрақларда башка операцияләр башкарганда гамәлгә ашырыла.

Бюджет турындагы карарда җирле администрация карарлары нигезендә казна учреждениеләре булмаган коммерциягә карамаган оешмаларга субсидияләр рәвешендә грантлар, шул исәптән җирле администрация органнары тарафыннан үткәрелә торган конкурслар нәтиҗәләре буенча бюджет һәм автоном учреждениеләргә субсидияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре карала ала, аларга карата күрсәтелгән органнар гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашырмый торган учреждениеләрне дә кертеп.

Күрсәтелгән субсидияләрне җирлек бюджетыннан бирү тәртибе, әгәр әлеге пунктның 9 абзацында каралган карарлар белән билгеләнмәгән булса, Башкарма комитет карары белән билгеләнә, ул Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә тиеш.

Әлеге пунктның 1 абзацында күрсәтелгән субсидияләр исәбеннән түләнергә тиешле товарлар китерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү турында бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең шартнамәләренә яклар килешүе буенча субсидияләр бирү өчен элек бирелгән бюджет йөкләмәләре лимитларын киметкән очрақта товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр өчен түләү күләмен һәм (яисә) срокларын үзгәртү һәм (яисә) күләмен үзгәртү мөмкинлеге турындагы шарт кертелә.

РФ БК нигезендә агымдагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турындагы карарның план чорына кагылышлы өлешендә үз көчләрен югалткан дип танылган очрақта, бюджет яисә автоном учреждениесе план чорында түләнергә тиешле шартнамәләренә план чорында аларны үтәү шартларын билгеләүче күрсәтелгән шартнамәләргә өстәмә килешүләр төзү шарты белән әлеге пунктта каралган шартнамәләрне өзү турында Карар кабул итмәскә хокуклы.

Әлеге пунктның 6 һәм 9 абзацларында каралган субсидияләр бирү турында шартнамәләр (килешүләр) авыл җирлеге бюджетыннан һәм аларга үзгәрешләр кертүне яки аларны өзүне күздә тоткан әлеге шартнамәләргә (килешүләргә) өстәмә килешүләр финанс органы тарафыннан раслана торган типлаштырылган формалар нигезендә төзелә.

Социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль социаль заказны үтәүне финанс ягыннан тәэмин итү максатларында әлеге пунктның 6 абзацында күрсәтелгән, мондый хезмәтләрне башкаручы булган коммерцияле булмаган оешмаларга субсидияләр РФ БК 78.4 статьясы нигезендә җирлек бюджетыннан бирелә.

Әлеге пунктның 2, 6 һәм 9 абзацларында каралган субсидияләр бирү турында шартнамәләр (килешүләр) төзү җирле администрация карарларында каралган очрақларда җирлек бюджетыннан расланган бюджет йөкләмәләре лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән вакытка гамәлгә ашырыла.

15. Җирлек бюджетында бюджет һәм автоном учреждениеләргә, муниципаль унитар предприятиеләргә күрсәтелгән учреждениеләр һәм предприятиеләр тарафыннан муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына яисә муниципаль милеккә күчмәсез мөлкәт объектларын сатып алуга (алга таба-әлеге пунктта) субсидияләр каралырга мөмкин - әлеге учреждениеләрдә оператив идарә итү хокукында булган йә әлеге

предприятиеләрдә оператив идарә итү яки хужалык алып бару хокукында булган төп акчалар бәясен, шулай ук әлеге предприятиеләрнең хужалык алып бару хокукына нигезләннгән устав фондын алга таба арттыру белән бәйле рәвештә, әлеге пунктның 2 абзацында күрсәтелгән карарлар нигезендә.

Жирлек бюджетыннан әлеге пунктта каралган субсидияләр исәбеннән муниципаль милек объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыру өчен бюджет ассигнованиеләре бирү турында карарлар кабул итү һәм күрсәтелгән субсидияләр бирү башкарма комитет билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Әлеге пунктта каралган субсидияне бирү бюджет акчаларын алучы һәм бюджет яисә автоном учреждение, муниципаль унитар предприятие (алга таба - субсидия бирү турында килешү) арасында төзелә торган субсидия бирү турындагы килешү нигезендә, әлеге пунктның 16 абзацы нигезләмәләрен исәпкә алып, расланган бюджет йөкләмәләре лимитларының гамәлдә булу срогына гамәлгә ашырыла.

Субсидия бирү турындагы килешү муниципаль милекнең һәм (яки) муниципаль милеккә сатып алына торган күчәмсез мөлкәтнең берничә Капиталь төзелеш объектына карата төзелергә мөмкин һәм шул исәптән үз эченә алырга тиеш:

субсидия бирү максаты һәм аны һәр объектка карата еллар буенча бүленеп, үзгәртеп коруга (реконструкцияләүгә, шул исәптән реставрация элементлары белән, техник жиһазландыруга) яисә сатып алуга субсидия бирелә торган субсидия күләме, аның исеме, егәрлеге, төзелеш (реконструкцияләү) вакыты, шул исәптән реставрация, техник яңадан коралландыру элементлары белән) яисә объектның бәясен, шулай ук финанс ягыннан тәэмин итүнең барлык чыганакалары хисабына муниципаль милек объектына капитал салуларның гомуми күләмен күрсәтеп,;

әлеге Килешүне гамәлгә ашырганда субсидия бирү турында килешү якларының хокукларын һәм бурычларын һәм аларның үзара хезмәттәшлеге тәртибен билгели торган нигезләмәләр;

дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләренә сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законында билгеләнгән нигезләмәләренә субсидияләрдән файдаланганда автоном учреждение, муниципаль унитар предприятие тарафыннан үтәү турында шарт;

финанс органында субсидияләр белән операцияләренә исәпкә алу өчен лицевой счет ачу бурычын, ә жирле администрация Федераль казначылык органы белән Федераль казначылык органы тарафыннан Автоном учреждениенең, муниципаль унитар предприятиенең шәхси счетын ачу һәм алып бару турында Федераль казначылык органында - Федераль казначылык тарафыннан билгеләнгән тәртиптә федераль казначылык органында-Федераль казначылык органында-Федераль казначылык органында килешү төзегән очракта-муниципаль автоном учреждениенең, муниципаль унитар предприятиенең шәхси счетын ачу һәм алып бару бурычын билгели торган нигезләмәләр;

субсидия күчәрүнең сроклары (срокларын билгеләү тәртибе), шулай ук әлеге пунктның 8 абзацында күрсәтелгән шәхси счетка субсидия күчәрү бурычын билгели торган нигезләмәләр;

бюджет яисә автоном учреждениенең, муниципаль унитар предприятиенең субсидияләр бирү турында килешүдә билгеләнгән шартларның үтәлешен тикшерүгә субсидия бирүче бюджет акчаларын алучының хокукын билгели торган нигезләмәләр;

чираттагы финанс елы башына әлеге учреждениегә, жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә кабул ителгән очракта, субсидия бирә торган

бюджет акчаларын алуучының карары, элеге акчаларны субсидия бирү максатларына жибөрү ихтыяжы булган очракта, Чираттагы финанс елы башына элеге учреждениегә, предприятиегә элек санап кителгән калдык күлөмөндө кире кайтару тәртибе;

тикшерү нәтижеләре буенча элеге учреждение, предприятие тарафыннан субсидияләр бирү турында килешүдә билгеләнгән максатларны һәм шартларны бозу фактлары ачыкланган очракта, бюджет яисә автоном учреждение, муниципаль унитар предприятие тарафыннан файдаланылган суммаларны кире кайтару тәртибе;

бюджет яисә автоном учреждение, муниципаль унитар предприятие тарафыннан субсидияләр бирү турындагы килешүдә күрсәтелгән шарт каралган булса, муниципаль милек объектына капитал салуларны башка чыганаclar исәбенә финанслау турындагы шартны бозган өчен бирелә торган субсидия күлөмө туктатып торуны йә киметүне күздә тоткан нигезләмәләр;

бюджет яисә автоном учреждениегә, муниципаль унитар предприятиегә субсидияләрдән файдалану турында хисап бирү тәртибе һәм сроклары;

субсидия бирү турындагы килешүгә үзгәрешләр кертү очраklары һәм тәртибе, шул исәптән РФ БК нигезендә бюджет акчаларын алуучыга субсидияләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә бюджет йөкләмәләре лимитларын киметкән очракта, шулай ук субсидия бирү турындагы килешүне вакытыннан алда туктату очраklары һәм тәртибе.

Башкарма комитет карары белән бюджет акчаларын алуучыларга субсидияләр бирү турында бюджет акчаларын алуучы тарафыннан расланган бюджет йөкләмәләре лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән тиешле карарларны гамәлгә ашыру срогына субсидияләр бирү турында килешүләр төзү хокукы бирелергә мөмкин.

Чираттагы финанс елы башына субсидия биргән бюджет акчаларын алуучының карары булмаганда, Чираттагы финанс елы башына файдаланылмаган калдык күлөмөндә акчаларны түләттерү тәртибе, элеге акчаларны субсидия бирү максатларына жибөрү ихтыяжы булганда, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне исәпкә алып, финанс органы тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларын төзү (реконструкцияләү, шул исәптән реставрацияләү, техник яктан яңадан коралландыру) яки элеге пунктта каралган субсидия хисабына түләнергә тиешле күчөмсөз мөлкәт объектларын муниципаль милеккә сатып алу максатларында төзелгән килешүләр, РФ БК нигезендә субсидия бирү өчен билгеләнгән тәртиптә бюджет акчаларын алуучыга элек житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларын киметкән очракта түләү күлөмө һәм (яки) срокларын һәм (яки) эш күлөмө үзгәртү мөмкинлегә турындагы шарт кертелә.

Элеге пунктта каралган Шартнамәнең ягы бюджет яисә автоном учреждениедән, муниципаль унитар предприятиедән күрсәтелгән шартнамә шартлары үзгөрүгә турыдан-туры бәйлә реалы зыянны каплауны таләп итергә хокуклы.

РФ БК нигезендә агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарның план чорына кагылышлы өлешендә үз көчләрен югалткан дип танылган очракта, бюджет яисә автоном учреждение, муниципаль унитар предприятие план чорында түләнергә тиешле шартнамәләрнең план чорында аларны үтәү шартларын билгеләүче күрсәтелгән шартнамәләргә өстәмә килешүләр төзү шарты белән элеге пунктта каралган шартнамәләрне өзү турында Карар кабул итмәскә хокуклы.

Жирлек бюджетын үтәгәндә элеге пунктта каралган субсидияләр, элеге

пунктның 22 абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен эзерләү һәм гамәлгә ашыру турында Карар кабул ителгән муниципаль милек объектларына яисә муниципаль милек объектларына карата бирелә.

Жирлек бюджетын үтәгәндә өлеге пунктның 21 абзацында күрсәтелгән муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашырганда муниципаль заказчы булган казна учреждениесе тибын үзгәртү очрагында, муниципаль милек объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү рөхсәт ителә., өлеге объектларга бюджет инвестицияләрен эзерләү һәм гамәлгә ашыру турындагы карарга тиешле үзгәрешләр керткәннән соң, моңа кадәр төзелгән муниципаль контрактларга-казна учреждениесен бюджет яки автоном учреждениегә, муниципаль унитар предприятиегә һәм шартнамә төрөнә алыштыру өлешендә үзгәрешләр керткәннән соң, бюджет яисә автоном учреждениегә яисә аның оештыру - хокукый рәвешен үзгәрткәннән соң муниципаль унитар предприятиегә яисә аның оештыру-хокукый рәвешен үзгәрткәннән соң, казна учреждениесе тарафыннан элек төзелгән муниципаль контрактларга үзгәрешләр кертелгәннән соң, - бюджет яисә автоном учреждениенен, муниципаль унитар предприятиенен граждан-хокукый шартнамәсенә үзгәрешләр кертү турында күрсәтелә.

15.1. Жирлек бюджетында «социаль өлкәдә дөүләт (муниципаль) социаль заказы турында» Федераль закон һәм аның нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары нигезендә социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль социаль заказны үтәүне финанс ягыннан тәэмин итү максатларында юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр каралырга мөмкин:

1) РФ БК 69.2 статьясында, өлеге Нигезләмәнең 11 статьясында каралган муниципаль йөкләмәнең бюджет һәм автоном учреждениеләре тарафыннан үтелешен финанс ягыннан тәэмин итүгә;

2) конкурс нәтижәләре буенча төзелгән социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр күрсәтү турында килешү өчен түләү;

3) социаль өлкәдә муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле чыгымнарны финанс белән тәэмин итү (каплау) турында Социаль сертификат нигезендә социаль өлкәдә муниципаль хезмәт күрсәтүгә.

Өлеге пунктның 2 һәм 3 пунктчаларында каралган субсидияләр жирлек бюджетыннан жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә, «социаль өлкәдә дөүләт (муниципаль) социаль хезмәтләре күрсәтүгә дөүләт (муниципаль) социаль заказы турында» Федераль закон һәм аның нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары нигезендә социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләрне башкаручыларны сайлап алу нәтижәләре буенча төзелгән килешүләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

Өлеге пунктта каралган килешүләр социаль өлкәдә муниципаль хезмәт күрсәтүгә муниципаль заказда күрсәтелгән социаль өлкәдә муниципаль хезмәт күрсәтү вакытына төзелә, ул өлеге пунктның 2 һәм 3 пунктларында каралган субсидияләр бирүгә бюджет йөкләмәләре лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып китәргә мөмкин.

Хисап финанс елында кулланылмаган өлеге пунктның 2 һәм 3 пунктларында каралган килешүләр нигезендә бирелә торган субсидияләр калдыклары, өлеге килешүләрдә билгеләнгән шартларны үтәгән очракта, социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләрне башкаручылар карамагында кала.

16. Жирлек бюджетында, шул исәптән муниципаль программалар кысаларында, өлеге пунктның өченче абзацында күрсәтелгән карарлар нигезендә

муниципаль милек объектларына капитал салулар рәвешендә бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

Бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килгән капитал төзелеш объектлары яисә бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру нәтижәсендә муниципаль милеккә сатып алынган күчәмсез мөлкәт объектлары билгеләнгән тәртиптә муниципаль учреждениеләргә, муниципаль унитар предприятиеләргә оператив идарә итү яки хужалык алып бару хокукында беркетелә, алга таба төп акчаларның бәясе арта бара, муниципаль унитар предприятиеләрдән оператив идарә итү яки хужалык алып бару хокукында булган яисә муниципаль унитар предприятиеләрдән, шулай ук әлеге предприятиеләрнең хужалык алып бару хокукына нигезләнгән устав фонды составына кертелә.

Жирлекнең муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре һәм әлеге объектларга бюджет инвестицияләрен эзерләү һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль заказчы булган жирлекнең жирле үзидарә органнарына килешүләр нигезендә муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашырганда күрсәтелгән органнар исемнен муниципаль контрактларны гавами-хокукий берәмлек исемнен төзү һәм үтәү буенча муниципаль заказчы вәкаләтләрен түләүсез нигездә тапшыру хокукы бирелә (алга таба-килешүләр нигезендә) күрсәтелгән органнарга карата гамәлгә куючылар функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы бюджет һәм автоном учреждениеләргә яисә күрсәтелгән органнар аларга карата тиешле гавами-хокукий белем бирү мөлкәте милекчәсе хокукларын гамәлгә ашыручы муниципаль унитар предприятиеләргә вәкаләтләрен тапшыру турында килешү.

Вәкаләтләрен тапшыру шартлары һәм муниципаль милеккә карата вәкаләтләрен тапшыру турында килешүләр төзү тәртибе башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Вәкаләтләрен тапшыру турындагы килешү муниципаль милекнең һәм (яки) муниципаль милеккә сатып алына торган күчәмсез мөлкәтнең берничә Капиталь төзелеш объектына карата төзеләргә мөмкин һәм шул исәптән үз эченә алырга тиеш:

бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру максаты һәм капитал төзелеш объектына яки күчәмсез мөлкәт объектына карата аның исеме, егәрлеге күрсәтелгән еллар буенча бүленеп бирелгән аларның күләме яисә әлеге пунктның 3 абзацында күрсәтелгән карарларга туры килә торган объект бәясенә, шулай ук муниципаль милек объектына капитал салуларның гомуми күләменә, шул исәптән әлеге пунктның 4 абзацында күрсәтелгән тиешле органга каралган бюджет ассигнованиеләре күләменә, әлеге пунктның 3 абзацында күрсәтелгән карарларга туры килә торган бюджет акчаларын алучы буларак, әлеге пунктның 3 абзацында күрсәтелгән карарларга туры килә торган бюджет акчаларын алучы буларак, тиешле;

бюджет яисә автоном учреждениенә, муниципаль унитар предприятиенә әлеге пунктның 4 абзацында күрсәтелгән орган йөзәндә тиешле гавами-хокукий берәмлек исемнен төзү һәм үтәү буенча хокукларын һәм бурычларын билгели торган нигезләмәләр, муниципаль контрактлар;

үзләренә тапшырылган вәкаләтләрен үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен бюджет яки автоном учреждениенә, муниципаль унитар предприятиенә җаваплылыгы;

әлеге пунктның 4 абзацында күрсәтелгән органның бюджет яисә автоном учреждениенә, муниципаль унитар предприятиенә вәкаләтләрен тапшыру турында төзелгән килешүдә билгеләнгән шартларның үтәлешен тикшерүгә хокукын билгели торган нигезләмәләр;

бюджет яисә автоном учреждениенең, муниципаль унитар предприятиенең бюджет исәбен алып бару, әлеге пунктның 4 абзацында күрсәтелгән органга бюджет хисаплылығын төзү һәм бирү бурычын билгели торган нигезләмәләр.

Вәкаләтләрне тапшыру турындагы килешү әлеге пунктның 4 абзацында күрсәтелгән органнарға федераль казначылык органнарында (финанс органнарында) бюджет акчаларын алучының муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру буенча операцияләренә исәпкә алу өчен тапшырылган вәкаләтләре буенча шәхси счетларын ачу өчен нигез булып тора.

Муниципаль заказчы вәкаләтләре муниципаль заказчы булып торучы җирле үзидарә органнары, акцияләре (өлешләре) җирлеккә карый торган, муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашырганда, алга таба күрсәтелгән объектларны әлеге пунктның 3 абзацында күрсәтелгән карарлар нигезендә мондый юридик затларның устав (жыелма) капиталларына кертем сыйфатында тапшыру белән җирле үзидарә органнарына тапшырылырга мөмкин. Күрсәтелгән карарларда муниципаль заказчы вәкаләтләре тапшырыла торган юридик затлар турында мөгълүмат булырга тиеш.

Әлеге пунктның 13 абзацында Күрсәтелгән юридик затларның устав (жыелма) капиталларына кертем сыйфатында капитал төзелеш объектларын тапшыру Күрсәтелгән юридик затларның устав (жыелма) капиталларының эквивалент өлешенә муниципаль милек хокукы барлыкка килүгә китерә, ул җирлекнең Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә юридик затларның устав (жыелма) капиталларында катнашуы белән рәсмиләштерелә. Җирлектәге устав (склад) капиталында җирлек өлешен рәсмиләштерү Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган тәртиптә һәм бәяләрдән гамәлгә ашырыла.

Гавами-хокукый компанияләргә яисә башка юридик затларга әлеге пунктта каралган вәкаләтләрне тапшырганда аларга әлеге пунктның 4 абзацында билгеләнгән бюджет һәм автоном учреждениеләр, муниципаль унитар предприятиеләр өчен нигезләмәләр тарала.

Муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләре концессион килешүләр нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Җирлек бюджетын үтәгәндә муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре бирү рәхсәт ителми, алар буенча, әлеге пунктның 18 абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, муниципаль милек объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү турында карар кабул ителгән.

Җирлек бюджетын үтәгәндә әлеге пунктның 17 абзацында күрсәтелгән муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре бирү рәхсәт ителә, бюджет яисә автоном учреждение тибындагы яисә муниципаль унитар предприятиенең оештыру-хокукый рәвешә билгеләнгән тәртиптә үзгәргән очракта, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 78.2 статьясында каралган субсидияләр алучылар булып торучы муниципаль унитар предприятиенең оештыру-хокукый формасы үзгәргән очракта, әлеге пунктның 17 абзацында күрсәтелгән муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре бирү рәхсәт ителә, бюджет яисә автоном учреждениегә, муниципаль унитар предприятиегә шартнамәнең ягын - бюджет яки автоном учреждениегә, муниципаль унитар предприятиегә, казна учреждениесенә һәм шартнамә төренә - бюджет яки автоном учреждениенең, муниципаль унитар предприятиенең муниципаль контрактка алыштыру өлешендә тиешле үзгәрешләр кертәп, күрсәтелгән объектларга капитал салуларны гамәлгә ашыру өчен субсидияләр бирү турындагы карарга тиешле үзгәрешләр керткәннән соң казна учреждениесенә;

Муниципаль милеккә карамаган (кертелергә мөмкин түгел) муниципаль милек объектларына җирлек бюджетыннан бюджет инвестицияләрен гамәлгә

ашыру рөхсәт ителми.

Россия Федерациясе субъекты бюджеты турында закон нигезендә җирле бюджетлардан гамәлгә ашырыла торган муниципаль милек объектларына капитал салуларны финанслашуга җирле бюджетларга субсидияләр каралырга мөмкин.

Җирле бюджетларга күрсәтелгән субсидияләр бирү тәртибе Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы тарафыннан билгеләнә.

Капиталь төзелеш объектларына капитал салуларны һәм (яки) күчемсез мөлкәт объектларын сатып алуны финанслашуга җирле бюджетларга күрсәтелгән субсидияләр бирү муниципаль милеккә керми (кертелергә мөмкин түгел).

17. Муниципаль учреждениеләр яисә муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү Күрсәтелгән юридик затларның устав (жыелма) капиталларының эквивалент өлешенә муниципаль милек хокукы барлыкка килүгә китерә. Җирлектәге устав (склад) капиталында җирлек өлешен рәсмиләштерү Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган тәртиптә һәм баялардән гамәлгә ашырыла.

Муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү турында карарлар кабул итү тәртибе җирлек бюджетыннан җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль учреждениеләр яисә муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга күрсәтелгән юридик затлар милкендәге капитал төзелеш объектларына һәм (яки) алар тарафыннан күчемсез мөлкәт объектларын сатып алуға йә күрсәтелгән юридик затларның устав (жыелма) капиталларына мондый ярдәмче җәмгыятьләр милкендә булган капитал төзелеш объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыру өчен кертем бирү максатларында бюджет инвестицияләре бирү турында карарлар, (яисә) мондый бүлендек җәмгыятьләр тарафыннан күчемсез милек объектларын сатып алу өчен җирлек бюджетыннан Башкарма комитетның муниципаль хокукый актлары рәвешендә кабул ителә.

Россия Федерациясе законнары нигезендә капитал төзелеш объекты өчен инвестицияләргә нигезләүне эзерләү мәҗбүри булса, әлеге пунктның 3 абзацында күрсәтелгән карарлар, шул исәптән, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә инвестицияләр нигезләү һәм аның технологик һәм бәя аудиты нәтиҗәләре, шулай ук проектлауға расланган бирем нигезендә дә, Капиталь төзелеш объектларына карата кабул ителә.

Башкарма комитет һәм әлеге пунктның 1 абзацында Күрсәтелгән юридик зат арасында җирлекнең инвестицияләр субъекты милкендә катнашуы турында шартнамә бюджет турындагы карар үз көченә кәргән көннән соң өч ай эчендә рәсмиләштерелә.

Әлеге пунктның 1 абзацында күрсәтелгән юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү турындагы шартнамәләргә кертелә торган мәҗбүри шарт булып, югары технологияле чит ил җиһазларын, чималын һәм комплектлау әйберләрен сатып алганда (жибәргәндә) Россия Федерациясе валюта законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган, шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары белән билгеләнгән башка операцияләргә бюджет инвестицияләре бирү максатларына ирешүгә бәйле операцияләрдән тыш, чит ил валютасы акчалары исәбеннән сатып алуны тыю тора., шул исәптән әлеге пунктның 3 абзацында күрсәтелгән Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы, муниципаль берәмлекнең җирле администрациясе, шул исәптән әлеге пунктның 3 абзацында күрсәтелгән.

Әлеге пунктның 1 абзацында күрсәтелгән юридик затларга бюджет

инвестицияләре бирү белән бәйләү рәвештә төзелгән шартнамәләргә җирлек бюджеты акчалары исәбеннән таләпләр Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән шартнамәләр булмау бюджет инвестицияләре бирмәү өчен нигез булып тора.

18. Әлеге статьяда каралган субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре бирү шарты булып, аларны алучыларда тиешле гавами-хокукый берәмлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча кичектерелгән (жайга салынмаган) бурычлары булмау тора, аның бюджетыннан субсидияләр, бюджет инвестицияләре (җирле администрация билгеләгән очрактан тыш) бирү планлаштырыла.

12 статья. Башкарма комитетның резерв фонды

Җирлек бюджетының чыгым өлешендә Башкарма комитетның резерв фондын булдыру күздә тотыла.

Җирлек бюджетының чыгым өлешендә җирлек Советының резерв фондын булдыру тыела.

Башкарма комитетның резерв фонды күләме җирлек бюджеты турындагы карар белән билгеләнә һәм күрсәтелгән карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләменнән 3 проценттан артмаска тиеш.

Башкарма комитетның резерв фонды акчалары көтелмәгән чыгымнарны финанс ягыннан тәмин итүгә, шул исәптән авария-торгызу эшләрен һәм табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерүгә бәйләү башка чараларны үткөрүгә, шулай ук әлеге пунктның 6 абзацында күрсәтелгән тәртиптә каралган башка чараларга җибәрелә.

Җирлек бюджеты составында каралган Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләре Башкарма комитет карары буенча файдаланыла.

Җирлек бюджеты составында каралган Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләрен куллану тәртибе башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап җирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка кушымта итеп бирелә.

13 статья. Җирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны гамәлгә ашыру

Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләре бүлүп бирү яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, җирлек бюджеты турында җирлек Советы карарына тиешле бюджет ассигнованиеләрен кертү шарты белән йә агымдагы финанс елында җирлек бюджеты турында җирлек Советы карарына тиешле үзгәрешләр керткәннән соң, җирлек бюджетына өстәмә керемнәрнең тиешле чыганаclarы булганда һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда, Чираттагы финанс елы башыннан гына гамәлгә ашырылырга мөмкин. җирлек бюджеты чыгымнарының аерым статьяларына үзгәрешләр кертү турында.

14 Статья. Җирлекнең чыгым йөкләмәләре

1. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре нәтижәдә барлыкка килә:

1) жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм федераль законнар нигезендә жирле үзидарә органнары хәл итәргә хокуклы башка мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул итү, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча жирлек (муниципаль берәмлек исемнән) шартнамәләр (киләшүләр) төзү.;

2) жирле үзидарә органнары тарафыннан үзләренә тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда муниципаль хокукый актлар кабул итү.;

3) жирлек исемнән муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан килешүләр (киләшүләр) төзү.

2. Әлеге статьяның 1 пунктындагы 2 һәм 4 абзацларында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм үз керемнәре һәм жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары исәбенә үтәлә.

3. Жирлекнең әлеге статьяның 1 пунктындагы 3 абзацында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре федераль законнар (Татарстан Республикасы законнары) нигезендә жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә, жирлек бюджетына бирелә торган субвенцияләр исәбеннән һәм чикләрендә Россия Федерациясә БКның 140 статьясында каралган тәртиптә үтәлә.

Муниципаль берәмлектә тиешле субвенцияләренә исәпләү методикаларында кулланыла торган нормативлар арткан очракта, муниципаль берәмлекнең күрсәтелгән чыгым йөкләмәләрен тулысынча үтәү өчен кирәкле өстәмә чыгымнарны финанс белән тәмин итү үз керемнәре һәм жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары исәбенә гамәлгә ашырыла.

4. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү буенча муниципаль районның жирле үзидарә органнары һәм жирлек арасында төзелгән килешүләр нигезендә үзенә тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә бер өлешен муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруга яисә жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү буенча муниципаль районның жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруга бәйлә чыгым йөкләмәләре, аларга тапшырылган килешүләр нигезендә муниципаль район һәм авыл жирлегә жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләр нигезендә тиешле жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары белән күрсәтелгән килешүләр нигезендә билгеләнә, тиешле жирле бюджетлардан бюджетара трансфертлар исәбенә һәм чикләрендә Россия Федерациясә БК 142.4 һәм 142.5 статьяларында каралган тәртиптә башкарыла.

Муниципаль берәмлектә тиешле бюджетара трансфертларны исәпләү методикаларында кулланыла торган нормативлар арткан очракта, муниципаль берәмлекнең күрсәтелгән чыгым йөкләмәләрен тулысынча үтәү өчен кирәкле өстәмә чыгымнарны финанс белән тәмин итү күрсәтелгән муниципаль берәмлекнең жирле бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары исәбенә гамәлгә ашырыла.

5. Жирле үзидарә органнары, РФ БК билгеләгән таләпләренә үтәп, үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы депутатларга, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларына, муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү күләмнәрен һәм шартларын мөстәкыйль билгели.

6. Жирле үзидарә органнары федераль дөүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләренә хәл итүгә бәйлә чыгым йөкләмәләрен, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очрактардан

тыш, билгеләргә һәм үтәргә хокуклы түгел.

Жирле үзидарә органнары башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кермәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән аларның компетенциясеннән төшереп калдырылмаган мәсьәләләренә хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен бары тик үз финанс акчалары булганда гына (бюджетара трансфертлардан тыш) билгеләргә һәм үтәргә хокуклы.

7. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестры Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә алып барыла.

Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестры финанс органы тарафыннан Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшырыла.

15 статья. Бюджет кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы, әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләренә үтәп, жирлек советы карары белән билгеләнә.

2021 елда жирле бюджет кытлыгы 15 статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләренә коронавирус инфекциясе таралуын профилактикалау һәм бетерү өчен бюджет ассигнованиеләре суммасыннан артып китәргә мөмкин (15.10.2020 ел, № 327-ФЗ).

2. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләренә һәм (яки) түләүләренә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренә расланган еллык гомуми күләменә 10 проценттан артмаска тиеш.

РФ БК 136 статьясындагы 4 пунктында каралган чаралар гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек өчен бюджет кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләренә һәм (яисә) түләүләренә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә расланган еллык гомуми күләменә 5 процентыннан артмаска тиеш.

Муниципаль берәмлек милкендәге акцияләренә сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан керемнәр кытлыгын финанслау чыганакалары составында жирлекләр Советы карары белән расланган һәм (яисә) бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында, жирлек бюджеты кытлыгы әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләренә узып китәргә һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметергә мөмкин.

3. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән бюджет дефициты әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

15.1 статья. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдындагы акчалата бурычлар буенча бурыч-бурычлы кеше билгеләнгән датага жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләргә туры китереп түләргә тиешле акчалар суммасы.

2. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр жирлекнең финанс активларын формалаштыра.

3. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән төшерү һәм торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), РФ БК каралган очраклардан тыш, финанс органы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) һәм мондый йөкләмәләрне үтәүне тәмин итә торган алыш-бирешләрне исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм килешүләр буенча таләпләрнең хокукларын гамәлгә ашыру РФ БК 93.2 статьясындагы 4 пункттында күрсәтелгән тиешле орган яисә РФ БК 93.2 статьясындагы 5 пункттында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Килешүдә башкача билгеләнмәгән очракта, жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм сетына күчерү датасыннан башлап үтөлгән дип санала.

16 статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганақлары

а) жирлек бюджеты кытлыгы эчке финанслау чыганақлары составына кертелә:

номиналь хақы Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштырудан кергән акчалар һәм аларны түлөгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма (жирлеккә Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма);

тиешле финанс елы дәвамында жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу сөтларында калган акчаларны үзгөртү;

жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның бүтөн чыганақлары;

б) жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның бүтөн чыганақлары составына кертелә:

жирлек милкендә булган акцияләр һәм капиталда катнашуның башка рәвешләре сатудан керемнәр;

жирле бюджет чаралары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка бирелүгә бәйле булса, Россия Федерациясе валютасында жирлек гарантияләрен үтөгә жибөрелә торган акчалар күләме;

жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен түлөгә Россия Федерациясе валютасында жибөрелә торган акчалар күләме;

юридик затларга жирлек бюджетыннан бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм жирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларының Россия Федерациясе валютасында бирелгән суммасы арасындагы аерма;

жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы белән Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

жирле бюджетның бердәм сөтыннан күчерелгән акчалар һәм жирле бюджетның бердәм сөтына күчерелгән акчалар арасындагы аерма жирле бюджетның бердәм сөтында калдықлар белән идарә итү буенча операцияләр үткөргөндә.

в) агымдагы финанс елы башына жирлек бюджеты акчаларының

калдыклары:

хисап финанс елында файдаланылмаган муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмдә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук жирлек советы карары белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм жирлек исемнән товарлар белән тәмин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар төзүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлдерелә ала, хисап финанс елында әлеге муниципаль контрактлар шартлары нигезендә түләнергә тиешле юридик затларга субсидияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре, хисап финанс елында субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә, финанс белән тәмин итү чыганагы булып күрсәтелгән субсидияләр күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре суммасыннан артмаган күләмдә, жирлек советы карары белән каралган очракларда, жирлек бюджеты турында жирлек Советы карарында каралган очракларда;

РФ БК нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача яки түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән заемчыларның гомуми суммасыннан артып киткән күләмдә, жирлек бюджеты кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән чараларның гомуми суммасыннан һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән чыгып, агымдагы финанс елында жирлекнең бурыч йөкләмәләрен кыскартучы түләүләрне гамәлгә ашыруга җибәрелә.

г) жирле бюджет кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына кертелә:

Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләренә Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китергән очракта, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасында жирлек гарантияләрен үтәүгә җибәрелә торган акчалар күләме.

17 статья. Муниципаль бурыч структурасы, муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре һәм вакыты

1. Муниципаль бурыч структурасы бурыч йөкләмәләренең әлеге статьяда билгеләнгән төрләре буенча муниципаль бурыч йөкләмәләре төркемлегеннән гыйбарәт.

2. Жирлекнең бурыч йөкләмәләре йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

а) жирлекнең кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);

б) Россия Федерациясе валютасында жирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

в) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

г) жирлек тарафыннан кредит оешмаларынан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән кредитлар;

д) жирлекнең Россия Федерациясе валютасында белдерелгән гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);

е) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;

ж) РФ БК гамәлгә кәргәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән бүтән бурыч йөкләмәләре буенча.

3. Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

- а) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- б) җирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- в) җирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан җәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- г) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- д) җирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

3.1. Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

- а) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- б) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан җирле бюджетка җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- в) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан җирлек тарафыннан җәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- г) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- д) җирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме Россия Федерациясе валютасында.

3.2. Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

- а) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән җәлеп ителгән чит ил валютасындагы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- б) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе җирлеге тарафыннан бирелгән чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

4. Җирлекнең бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

17.1 статья. Җирлекнең Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру

1. Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәсе, муниципаль бурыч йөкләмәсе шартларында каралган түләү датасыннан соң килгән датадан соң өч ел эчендә, әгәр җирлек Советы карары белән башкасы каралмаган булса, җирлекнең түләүгә (кредитор тарафыннан йөкләмәләр шартларында һәм җирлекнең муниципаль хокукый актларында гамәл кылынмаган) тапшырылмаса, күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Җирлекнең муниципаль гарантияләр буенча бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында вакыйгалар (шартлар) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (шартлар) турында белешмәләр җиткәнгә (килеп җитүгә) карап, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Җирле администрация өлеге статьяның 1 пунктындагы 1 абзацында күрсәтелгән сроклар үткәннән соң Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп

калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarында исәптән төшерү суммасын чагылдырмыйча гына, аларны исәптән төшерү суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пунктындагы 1 абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру РФ БК 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә, Россия Федерациясе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтижәсендә алынган (алмашу нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә, түләү датасы башланганчы, эмиссия шартлары нигезендә, эмитацияләгән орган тарафыннан тулысынча сатып алынган (алынган) чыгару күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты, Россия Федерациясе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтижәсендә алынган (алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләренә түләү датасы җиткәнчегә кадәр үтәү дип танырга хокуклы.

17.2 статья. Муниципаль бурыч белән идарә итү

1. Муниципаль бурыч белән идарә итү астында җирле үзидарә органнарының заем финанслауга ихтыяҗларын тәэмин итүгә, Муниципаль бурыч йөкләмәләрен вакытында һәм тулысынча үтәүгә, бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнарын минимальләштерүгә, аларны үтәми торган йөкләмәләр күләмен һәм структурасын тотуга юнәлдерелгән эшчәнлеге аңлана.

2. Муниципаль бурыч белән идарә итү җирле администрация (җирлекнең башкарма-боеру органы) тарафыннан җирлек уставы нигезендә башкарыла.

17.3 статья. Җирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча җаваплылык

1. Җирлекнең бурыч йөкләмәләре җирлек милкендә булган барлык милек белән тулысынча һәм шартсыз тәэмин ителә һәм җирлек бюджеты хисабына үтәлә.

2. Җирлек, әгәр йөкләмәләр җирлек тарафыннан гарантияләнмәгән булса, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм башка муниципаль берәмлекләренң бурыч йөкләмәләре буенча җавап бирми.

17.4 статья. Муниципаль бурычны реструктуризацияләү

Бурычны реструктуризацияләү төп бурыч суммасын өлешчә исәптән төшерү (кыскарту) белән башкарылырга мөмкин.

17.5 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм җирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренң иң чик күрсәткечләре

1. Җирлек бюджеты турындагы карар белән, чираттагы финанс елыннан

һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына, шул исәптән Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр, чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген (жирлекнең чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләре булганда) күрсәтеп, муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның иң югары чикләре билгеләнә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның иң югары чикләре (жирлекнең чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) әлеге статьяның 3 пунктында билгеләнгән чикләүләргә үтәгәндә билгеләнә.

2021 елда муниципаль бурыч күләме коронавирус йогышын профилактикалау һәм бетерү өчен бюджет ассигнованиеләре күләменнән артмаган суммага 17.5 статьяның 3 пунктында билгеләнгән чикләүләргә узып китергә мөмкин (15.10.2020 ел, № 327-ФЗ).

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында карар белән расланган Түләүсез түләүләргә һәм (яисә) физик затлар керемнә салымнан түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә расланган күләм исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә гомуми күләмә жирле бюджет керемнәренә гомуми күләмнән артмаса тиеш. РФ БК 136 статьясындагы 4 пунктында каралган очракларда бурыч күләме, кире кайтарылмый торган түләүләргә һәм (яисә) физик затлар керемнә салымнан түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә расланган күләм исәпкә алмыйча, Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карар белән расланган гомуми күләмнең 50 процентыннан артмаса тиеш.

4. Жирлек советы бурыч белән идарә итү кысаларында һәм әлеге статьяда билгеләнгән тиешле чикләүләр чикләрендә муниципаль бурыч буенча өстәмә чикләүләр расларга хокуклы.

17.5 статьясындагы 5 пунктның гамәлдә булуы 01.01.2021 елдан 01.01.2021гә кадәр туктатылды (15.10.2020 №327-ФЗ).

5. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме, түбөндөгә таләпләргә үтәгәндә, жирлек бюджеты турында карар белән раслана:

а) Чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар белән расланган Бюджет чыгымнарының гомуми күләмнең 10 проценттан артмаса тиеш, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләмнән тыш;

б) Чираттагы финанс елында һәм план чорында Чираттагы финанс елына һәм чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән муниципаль бурычны түләү һәм аларга хезмәт күрсәтү буенча түләүләргә еллык суммасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар белән расланган жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренә һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләргә гомуми күләмнән 20 проценттан артмаса тиеш.; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, Чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елы өчен килә торган елның 1 гыйнварыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң түләү вакыты белән бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә җибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

18 статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Муниципаль эчке бурыч алулар астында жирлек исемнән муниципаль

кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан заем акчаларын жирле бюджетка жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак жирлекнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар жирлек бюджеты кытлыгын финанслау, шулай ук жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү, финанс елы дәвамында жирлек бюджеты счётында калган акчаларны тулыландыру максатларында гамәлгә ашырыла.

3. Жирлекнең муниципаль тышкы бурыч алулары астында, Россия Федерациясенән максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында, федераль бюджеттан жирлек бюджетына кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча жирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

4. Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенә Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукы РФ БК һәм жирлек уставы нигезендә Башкарма комитетка бирелә.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгәндә жирлек тарафыннан башкарыла:

а) жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлары булмау;
18 статьяның 6 пунктындагы «б» пунктчасының гамәлдә булуы 01.01.2021 дән 01.01.2022 гә кадәр (15.10.2020 ел, № 327-ФЗ) туктатылды.

б) жирлек тарафыннан кредит рейтингы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәжәдән ким булмаган, исемлекләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручы бер яки берничә заттан алынган.

18 статьяның 7 пунктының гамәлдә булуы 01.01.20021 елдан 01.01.2022гә кадәр (15.10.2020 ел, № 327-ФЗ) туктатылды.

7. РФ БК 107.1 статьясы һәм ТР БК 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәжәсе булган заемчылар төркеменә кертелгән жирлек муниципаль бурыч алулар башкарырга, РФ БК 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

18 статьяның 8 пунктының гамәлдә булуы 01.01.20021 елдан 01.01.2022гә кадәр (15.10.2020 ел, № 327-ФЗ) туктатылды.

8. РФ БК 107.1 статьясы һәм ТР БК 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәжәсе булган заемчылар төркеменә кертелгән жирлек муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләргә бары тик чираттагы финанс елына һәм план чорына эчке һәм тышкы бурыч алулар, муниципаль гарантияләргә, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән килештерелгән очракта гына бирергә хокуклы.

18 статьяның 9 пунктының гамәлдә булуы 01.01.20021 елдан 01.01.2022гә кадәр (15.10.2020 ел, № 327-ФЗ) туктатылды.

9. РФ БК 107.1 статьясы һәм ТР БК 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән жирлек муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, РФ БК 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренә зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

18 статьяның 10 пунктының гамәлдә булуы 01.01.20021 елдан 01.01.2022гә кадәр (15.10.202020 ел, № 327-ФЗ) туктатылды.

10. РФ БК 107.1 статьясы һәм ТР БК 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән җирлек кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм җирлекнең кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру юлы белән генә, шулай ук җирлекнең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында, шулай ук җирлекнең түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары рәвешендә муниципаль эчке бурыч алулар башкарырга хокукы, РФ БК 107.1 статьясындагы 9 пунктында һәм ТР БК 31.1 статьясындагы 7 пунктында каралган.

18 статьяның 11 пунктының гамәлдә булуы 01.01.20021 елдан 01.01.2022гә кадәр (15.10.202020 ел, № 327-ФЗ) туктатылды.

11. РФ БК 107.1 статьясы һәм ТР БК 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән җирлек муниципаль тышкы бурыч алуларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләрне чит ил валютасында бирергә хокукы түгел.

18 статьяның 12 пунктының гамәлдә булуы 01.01.20021 елдан 01.01.2022гә кадәр (15.10.202020 ел, № 327-ФЗ) туктатылды.

12. РФ БК 107.1 статьясы һәм ТР БК 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән җирлек муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациясә валютасында бары тик чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясә валютасында эчке бурыч алулар, муниципаль гарантияләр программаларын Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән килештергән очракта гына бирергә, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертәргә хокукы.

18 статьяның 13 пунктының гамәлдә булуы 01.01.20021 елдан 01.01.2022гә кадәр (15.10.202020 ел, № 327-ФЗ) туктатылды.

13. Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары буенча җирлек йөкләмәләрен реструктуризацияләүне үткөрү Россия Федерациясә БК 107.1 статьясындагы 9 пунктында каралган җирлекнең түләү сәләтен торгызу планы кысаларында рөхсәт ителми.

18.1 статья. Чит ил валютасында күчеп утыру белән гарантияләр бирү үзенчәлекләре

Җирлек Россия Федерациясеннән чит ил валютасында үзләштерүне гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясенә чит ил валютасында, Россия Федерациясенә 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, җәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларыннан файдалану кысаларында гына, чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокукы.

18.2 статья. Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме астында тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча җирлек бюджетына акча җәлеп итүнең җыелма күләме аңлашыла.

2. Җирлек бюджетына акча җәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән

билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм жирлек бюджеты турындагы карар белән тиешле финанс елына расланган жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән, РФ БК 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып артмаса тиеш.

3. Хисап финанс елында жирлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып киткән очракта, күрсәтелгән артык суммасында жирле бюджет акчаларының калган өлешләре, ағымдагы финанс елына бурыч алуларның иң чик күләмен кыскартып, РФ БК 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелгә тиеш.

18.3 статья. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль тышкы бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында чит ил максатчан кредитларын һәм (яисә) чит ил валютасында түләнгән торган максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасына жәлеп ителә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

а) жирлек бюджетына акчалар жәлеп итү күләме һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында федераль бюджеттан чит ил максатчан кредитларын куллану кысаларында жирлек бюджетына жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары.;

б) Чираттагы финанс елында һәм план чорында, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан жирлек бюджетына федераль бюджеттан чит ил валютасына жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль тышкы бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора.

18.4 статья. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

а) жирлек бюджетына акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча;;

б) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора.

4. РФ БК 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны реструктуризацияләү муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылыш тапмый.

19 статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында килешүдән яки башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) килеп чыккан акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәэмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне, шул исәптән принципалга аларны вакытыннан алда үтәү йә принципал йөкләмәләрен үтәү срогы килеп чыккан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да, тәэмин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы белдерелгән валютада бирелә.

5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның гарантия суммасы цикләрендә үзенә тәэмин ителгән йөкләмәсе буенча субсидия җаваплылык тота.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

а) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукий белем - җирлек) һәм Гарант исемненән гарант бирүче орган исеме;

б) бенефициар атамасы;

в) принципалның исеме;

г) тәэмин ителешенә гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исемен, төзелү датасын һәм номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләренә үтәү срогын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп);

д) гарантия буенча Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

е) гарантия бирү нигезләре;

ж) гарантия үз көченә керү датасы яки гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

з) гарантиянең гамәлдә булу срогы;

и) гарантия очрагын билгеләү, гарантияне үтәү турында бенефициар таләпләрен кую вакыты һәм тәртибе;

к) гарантияне кире алу нигезләре;

л) Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләренә үтәү тәртибе;

м) гарантиянең тулы күләмендә яисә нинди дә булса өлешендә, үтәлгәндә (туктатылганда) принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә яисә гарантиядә билгеләнгән башка очракларда гарантия суммасын киметү нигезләре;

н) гарантияне туктату нигезләре;

о) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;

п) гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга карата таләбе булу яисә булмау (гарантның принципалга карата регресс таләбе, регресс) ;

р) гарантиянең башка шартлары, шулай ук РФ БК, гарантның норматив хокукий актлары, Гарант исемненән гарантия бирүче орган актлары белән билгеләнгән белешмәләр.

7. Принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын күздә тотмый торган муниципаль гарантия белән бары тик хужалык җәмгыяте йөкләмәләре генә тәэмин ителергә мөмкин, аның акцияләре (өлешләре) җирлек (Гарант) милкендә булган муниципаль унитар предприятие, мөлкәте җирлек (Гарант) милкендә булган муниципаль унитар предприятие.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртәргә хокуклы түгел.

10. Бенефициарга муниципаль гарантка карата таләпләр, күрсәтелгән хокукларны, яңа хужага (сатып алуыга) облигацияләргә хокуклар күчүгә бәйлә рәвештә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кыйммәтле кәгазьләр турындагы таләпләренә тапшырудан (күчүдән), принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүдән тыш, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла алмый.

11. Кредит (заем, шул исәптән облигацион) буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүче муниципаль гарантия Гарант тарафыннан түбәндәге очракларда гына кире алынырга тиеш:

1) гарантның муниципаль гарантта күрсәтелгән төп йөкләмә шартларын гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртү мөмкин түгел;

2) муниципаль гарантия белән тәмин ителгән кредит (займ, шул исәптән облигацион) акчаларыннан максатчан файдаланмау.

12. Бенефициар таләбе (гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе) гарантка гарантиядә билгеләнгән очракта гына (гарантия очрагы килеп туган очракта) бирелергә мөмкин. Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе гарантиядә күрсәтелгән документларны кушып, гарантиядә билгеләнгән тәртиптә гарантка язмача тапшырылырга тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә һәм Шартнамәдә билгеләнгән срогыннан алда гарантия үтәләше турында таләпләренә, шул исәптән принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләрен үтәү срогы килеп чыккан вакыйгалар (шартлар) вакытында да, күрсәтергә хокуклы түгел.

14. Гарант бенефициар таләпләрен үтәү турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчәрмәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән срокта гарантияне үтәү турында бенефициар таләпләрен, күрсәтелгән таләпкә кушымта итеп куелган документларның нигезлелек һәм гарантия шартларына һәм аңа кушып бирелгән документларның туры килү-килмәве предметын карарга тиеш.

16. Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга түбәндәге очракларда аның таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарта:

а) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантка гарантия бирелгән сроктан соң (гарантия гамәлдә булу срогы) гарантка тапшырыла.;

б) таләп һәм (яки) аңа кушып бирелгән документлар гарантка гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып күрсәтелгән;

в) таләп һәм (яки) аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

г) бенефициар принципалның принципал һәм (яки) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал йөкләмәләрен тиешенчә үтәүдән баш тартты;

д) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарның гарантияне һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документларны үтәү турындагы таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында бенефициарга хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы чыгарга хокуклы, алар принципал

тәкъдим итә ала. Гарант, принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да, әлеге каршылыкларга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәләше турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар муниципаль гарантиянең нигезле һәм тиешле шартларына туры килә дип танылган очракта, гарант гарантия белән билгеләнгән вакытта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантиядә каралган гарантның бенефициар алдындагы бурычы принципалның гарантия белән тәэмин ителгән срогы чыккан йөкләмәләре күләмдә, әмма гарантия суммасыннан да артмаган күләмдә акча түләү белән чикленә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар каршында Гарант йөкләмәсе туктатыла:

а) бенефициарга гарантиядә билгеләнгән күләмдә акча түләү белән;

б) гарантиядә билгеле бер вакыт үткәннән соң, ул бирелә (гарантиянең гамәлдә булу срогы);

в) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан гарантия белән тәэмин ителгән принципал йөкләмәләрен үтәү яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча туктатылган очракта (бенефициар гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәләше турында гарантка карата таләпләр булуга карамастан) (РФ БК 116 статьясындагы 8 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш);

г) бенефициарның гарантка кире кайтару һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында язма гаризасын гарантка кире кайтару юлы белән үз хокукларыннан баш тарту нәтижәсендә, принципал тарафыннан мондый гарантия буенча бенефициарлар фактта булмаганда һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр булмаганда, гарантияне РФ КК 115.1 статьясында каралган гарантияне кире кайтару нәтижәсендә, бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән гарантияне азат итү;

д) тәэмин ителүгә гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәгән булса;

е) төп йөкләмәне туктатуга (шул исәптән бенефициар гарантка һәм (яки) судка гарантия үтәләше турында гарантка таләп куелганнан соң, принципалны һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгаруга бәйле рәвештә) (РФ БК 116 статьясындагы 8 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш) яисә аны алыш-биреш белән гамәлдә булмаган дип тануга бәйле рәвештә);

ж) бенефициарның башка затка бүтән затка күчүе яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка карата таләпләрнең, хокукларның һәм (яисә) төп йөкләмә буенча гарантка карата таләпләрнең (күрсәтелгән хокукларны (хокукларны һәм бурычларны) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (тапшыру (күчүдән) башка таләпләрне, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырудан тыш) яисә бенефициарның башка затка бүтән затка күчүе, принципалның (сатып алучыга) йөкләмәләрен үтәү гарантия белән тәэмин ителә);

з) принципал бүтән затка тапшырган яисә принципалга караган башка нигезләр буенча башка затка күчкән очракта, төп бурыч буенча принципалга караган хокуклар һәм (яисә) бурычлар (бурычлар) принципалга гарантның алдан язма ризалыгыннан башка төп йөкләмә буенча күчкән очракта;

и) гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә, гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча;

к) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Бенефициарның Гарант йөкләмәләре туктатылганнан соң гарантияне тотып калуы бенефициарның күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларын сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мөгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләр килеп чыгу турында мөгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга Карата таләбе хокукларының гарантка бирелүенә бәйлә булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак карала.

25. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципалга Карата таләбе хокуклары гарантка юл куелуга бәйлә булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмендә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү өчен гарант тарафыннан түләнгән акчалар регрессы тәртибендә Гарант тарафыннан алынган акчалар яисә гарантка бенефициарның принципалга Карата таләбе хокукын үтәү йөзеннән Гарант тарафыннан алына торган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәзмин ителгән кредитлар һәм кредитлар (шул исәптән облигационные) максатчан булырга тиеш. Кредит (заем, облигациядән тыш) буенча принципал йөкләмәләрне үтәүне тәзмин итүче муниципаль гарантия кредит килешүендә (займ килешүендә) һәм (яисә) күрсәтелгән муниципаль гарантияне кредитор (заемчы) йөкләмәләрне бирү турындагы шартнамәдә үз ягыннан күрсәтелгән кредит (займ) акчаларының максатчан кулланылышын тикшереп тору шарты белән бирелә.

28. Муниципаль гарантия белән тәзмин ителгән кредит (займ, шул исәптән облигация) чараларын максатсыз файдалану фактын билгеләгән очракта, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән очракта принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турындагы килешүдә билгеләнгән җаваплылык тотта.

29. Бенефициарлар буенча билгесез затлар даирәсе булган йөкләмәләрне үтәүне тәзмин итү өчен муниципаль гарантия бирү РФ БК билгеләгән үзенчәлекләр белән гамәлгә ашырыла.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре РФ БК тарафыннан билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары РФ БК тарафыннан билгеләнә.

32. Жирлек исемнән муниципаль гарантияләр жирле администрация тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында жирлек Советы карарында күрсәтелгән гарантияләрнең гомуми суммасы чикләрендә, РФ БК таләпләре нигезендә һәм Башкарма комитет карарында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

33. Муниципаль гарантиядән килеп чыга торган йөкләмәләр муниципаль бурыч составына кертелә.

34. Муниципаль гарантияне бирү һәм үтәү Муниципаль бурыч кенәгәсендә чагылдырылырга тиеш.

35. Финанс органы бирелгән гарантияләрне, алар буенча муниципаль бурычны арттыру, принципаллар йә өченче затлар тарафыннан тулы күлөмдә яисә гарантияләр белән тәэмин ителгән принципал йөкләмөләрнең нинди дә булса өлешендә муниципаль бурычны киметү, принципалларның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмөләрне тулы күлөмдә яисә нинди дә булса өлешендә туктату, бирелгән гарантияләр буенча Гарант тарафыннан түләүләрне гамәлгә ашыру, шулай ук муниципаль гарантияләр белән билгеләнгән башка очракларда муниципаль бурычны киметүне алып бара.

19.1 статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең чит ил валютасындагы исемлеге, түбәндәге белешмөләрне күрсәтеп, үз эченә ала:

а) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары) ;

б) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәэмин ителә торган йөкләмөләр валютасы;

в) гарантияләрнең гомуми күләме;

г) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

д) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган йөкләмөләр белдерелгән валютада бирелә.

3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы карарга кушымта булып тора.

19.2 статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең Россия Федерациясе валютасындагы исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге белешмөләрне күрсәтеп:

а) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары) ;

б) гарантияләрнең гомуми күләме;

в) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

г) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмөләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы карарга кушымта булып тора.

19.3 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр һәм аларның эмитентлары

1. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты булып жирле администрация

тора, ул җирлек уставы белән муниципаль бурыч алулар башкару хокукына ия.

3. Төрләрә муниципаль кыйммәтләр кәгазьләр мөмкин булган выпущены җирлеге, тәртибе һәм шартлары, аларның эмиссии һәм мөрәҗәгатьләр РФ БК билгеләнә.

19.4 статья. Муниципаль кыйммәтләр кәгазьләр урнаштыруның чик күләмнәре

Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына муниципаль кыйммәтләр кәгазьләрне номиналь бәя буенча урнаштыруның иң чик күләмнәре, бюджет турында карар белән билгеләнгән муниципаль эчкә бурычның югары чикләренә туры китереп, җирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

2 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

20 статья. Гомуми нигезләмәләр

1. Җирлек бюджеты проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында җирлекнең социаль-иқтисади үсешен фаразлау нигезендә төзелә.

2. Җирлек бюджеты проекты, РФ БК нигезендә һәм аның таләпләре үтәлеп, җирлек Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә, Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә.

3. Җирлек бюджеты проекты җирлек Советы карары нигезендә өч елга (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) төзелә һәм раслана.

Әгәр җирлек бюджеты проекты Чираттагы финанс елына төзелә һәм раслана икән, Башкарма комитет җирлекнең уртача сроклы финанс планын эшли һәм раслай.

4. Озак вакытлы Бюджет планлаштыруы, әгәр җирлек Советы аны РФ БК таләпләре нигезендә формалаштыру турында Карар кабул иткән очракта, озак вакытлы чорга җирлекнең бюджет фаразын формалаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

5. Бюджет проектының төзү-җирлекнең җирле администрациясенә аерым прерогативасы.

6. Җирлек бюджеты проектының турыдан-туры финанс органы төзи.

21 статья. Җирлек бюджеты проектының төзү өчен кирәкле белешмәләр

1. Җирлек бюджеты проектының үз вакытында һәм сыйфатлы төзү максатларында финанс органы башка финанс органнарыннан, шулай ук башка җирле үзидарә органнарыннан кирәкле белешмәләр алырга хокукы.

2. Җирлек бюджеты проектының төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә Юлламасының Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган нигезләмәләре;

җирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре;

җирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразлары;

озак вакытлы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр кергән проекты);

(муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектлары).

22 статья. Җирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы кимендә өч елга эшләнә.
2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә ел саен эшләнә.
3. Социаль-икътисадый жирлек фаразы, РФ БК 154 статьясындагы 1 пунктының 2 абзацында билгеләнгән очрактан тыш, жирлекнең жирле администрациясе һәм муниципаль районның жирле администрациясе арасындагы килешү нигезендә муниципаль районның жирле администрациясе тарафыннан эшләнәргә мөмкин.
4. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек бюджеты проектын жирлек Советына кертү турында карар кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.
5. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы план чорының параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.
Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.
6. Жирлек бюджеты проектын төзү яки карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү жирлек бюджеты проектынның төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.
7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразын эшләү Башкарма комитетның вәкаләтле органы (вазыйфаи заты) тарафыннан башкарыла.
8. Озак вакытлы чорга жирлекнең бюджет фаразын формалаштыру максатларында, РФ БК 170.1 статьясы нигезендә, Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә озак вакытлы чорга жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы эшләнә.
Озак сроклы чорга жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы, РФ БК 154 статьясындагы 1 пунктының 2 абзацында билгеләнгән очрактан тыш, жирлекнең жирле администрациясе һәм муниципаль районның жирле администрациясе арасындагы килешү нигезендә, муниципаль район хакимияте тарафыннан эшләнәргә мөмкин.

23 статьяның гамәлдә булуы 01.01.2022 (15.10.2020 ел, № 327-ФЗ) кадәр туктатылды.

23 статья. Жирлекнең керемнәрен фаразлау

Бюджет керемнәре Чираттагы финанс елында һәм план чорында кабул ителгән һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керткән, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә жирлек бюджетының салым булмаган керемнәрен билгели торган территориянең социаль-икътисадый үсешен фаразлау нигезендә фаразлана.

Жирлек бюджеты керемнәренең гомуми күләмен үзгәртүгә китерә торган һәм бюджет турындагы карар проектын жирлек Советына керткәннән соң кабул ителгән федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының муниципаль хокукый актлары нигезләмәләре агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджетка үзгәрешләр керткәндә Чираттагы финанс елында

исәпкә алына.

24 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, РФ БК 174.2 статьясында билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, финанс органы билгели торган методика нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

Кабул ителә торган йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен беренче чиратта планлаштырганда гамәлдәге һәм үтәлмәгән йөкләмәләренә исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

3. Бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль йөкләмәне, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

24.1 статья. Салым чыгымнары исемлеге һәм аны бәяләү

1. Жирлекнең салым чыгымнары исемлеге башкарма комитет билгеләгән тәртиптә муниципаль программалар һәм аларның структур элементлары, шулай ук муниципаль программаларга карамаган эшчәнлек юнәлешләре буенча төзелә.

2. Жирлекнең салым чыгымнарын бәяләү, Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән гомуи таләпләренә үтәп, Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә ел саен башкарыла.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен формалаштырганда, шулай ук муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләгәндә исәпкә алына.

25 статья. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар Башкарма комитет тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары Башкарма комитет тарафыннан ул билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе башкарма комитет карары белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган Башкарма комитет карары нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча жирлек советы карары белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элегрәк расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр Башкарма комитет карары белән билгеләнгән срокларда расланьрга тиеш. Жирлек Советы муниципаль программалар проектларын һәм муниципаль программаларга үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәренә жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә карауны гамәлгә ашырырга хоуклы.

Муниципаль программалар бюджет турындагы карар белән аның үз көченә

көргөн көннөн өч айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәләгән бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләү тәртибе һәм аның критерийлары Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Башкарма комитет Чираттагы финанс елыннан башлап расланган муниципаль программаның туктатылу яки үзгәрүе, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул итәргә мөмкин.

26 статья. Ведомство максатчан программалары

Жирлек бюджетында ведомство максатчан программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин, аларны эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

27 статья. Жирлек бюджеты проектының төзү тәртибе һәм сроклары

Жирлек бюджеты проектының төзү тәртибе һәм сроклары, РФ БК һәм жирлек Советы карарлары белән билгеләнгән таләпләргә үтәп, Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

3 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

28 статья. Гомуми нигезләмәләр

1. Жирлек Советы карарында бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук РФ БК, Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советы карарлары (жирлек Советының бюджет турындагы карарларыннан тыш) белән билгеләнгән башка күрсәткечләр керә.

28 статьяның 2 пункты 2022 елга һәм 2023 һәм 2024 еллар план чорына бюджетлар төзегәндә һәм үтәгәндә барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла (01.07.20021 ел, № 251-ФЗ).

2. Жирлек советы карары белән жирлек бюджеты турында раслана:

өлгә Нигезләмәнең 8 статьясында каралган очракларда жирлек бюджеты керемнәренә Баш администраторлары Исемлегә;

жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары исемлегә, өлгә Нигезләмәнең 8 статьясында каралган очракларда;

чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча яисә чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яисә) максатчан статьялар (муниципаль программалар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенә, чыгымнар төрләре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча, шулай ук чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенә, бүлекләре һәм бүлекчәләре, билгеләнгән РФ БК, Татарстан Республикасы законы, жирлек советы карары белән;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлегенә бюджеты

чыгымнарының ведомство структурасы;

гавами норматив йөкләмәләргә үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме план чорының беренче елына жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына план чорының кимендә 5 проценты күләмендә (жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), жирлек бюджеты чыгымнарының, максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары;

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп, муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге;

жирлек бюджетының РФ БК, Татарстан Республикасы законы, жирлек Советы карары белән билгеләнгән башка күрсәткечләре.

2.1. Татарстан Республикасы законы белән, чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән әлеге статьяның 2 пунктындагы 4 абзацында күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен бүлүне раслау зарурлыгы, чыгымнар төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яисә) максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре) буенча һәм (яисә) чыгымнарның максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм, (икенче абзац 2013 елның 16 октябрена 79-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре), шулай ук чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча, чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлекчәләр, максатчан статьялар (муниципаль программалар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), бюджет чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта, жирлек советы карары проекты жирлек бюджетының расланган план чорының параметрларын үзгәртү һәм аларга жирлек бюджеты проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чорының параметрларын үзгәртү жирлек Советы карары нигезендә башкарыла.

4. Жирлек советы карары белән чираттагы финанс елыннан башлап, жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән билгеләнгән максатларга,

тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләмәннән тыш, жирлек бюджеты керемнәренә аерым төрләрә (төрләрә) буенча жирлек бюджеты керемнәреннән файдалану каралырга мөмкин.

29 Статъя. Жирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Бюджет турындагы карар проекты белән бер үк вакытта жирлек Советына тәкъдим ителә:

жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;

жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы;

чираттагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлегә бюджетының төп характеристикалары (керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның, дефицитның (профицит) гомуми күләме йә урта сроклы финанс планы белән расланган Төп характеристикалар фаразы;

бюджет проектына аңлатма язуы;

бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп-хисап;

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яки) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына;

агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;

авыл жирлегә Советы, тышкы муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан күрсәтелгән бюджет сметаларына карата финанс органы белән каршылыklar барлыкка килгән очракта тапшырыла торган күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектлары;

Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганакалары реестрлары;

башка документлар һәм материаллар.

жирлек бюджеты турындагы карар белән расланган очракта, жирлек бюджеты турындагы карар проектына муниципаль программалар паспортлары (әлегә паспортларга үзгәрешләр кертү проектлары) тапшырыла.

Әгәр жирлек бюджеты турындагы карар проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта булмаса, бюджет чыгымнары классификациясә бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта жирлек бюджеты турындагы карар проектына аңлатма язуына кушымталар составына кертелә.

30 Статъя. Жирлек бюджеты турындагы карар проектын жирлек Советы каравына кертү

1. Башкарма комитет авыл жирлегә Советы каравына жирлек бюджеты турындагы карар проектын жирлек Советы карары белән билгеләнгән срокларда, әмма агымдагы елның 15 ноябрәннән дә соңга калмыйча кертә.

2. Бюджет проекты белән бер үк вакытта жирлек Советына әлегә Нигезләмәнең 29 статъясы нигезендә документлар һәм материаллар тапшырыла.

31 Статья. Жирлек бюджеты турында карар проектын карау тәртибе һәм аны раслау

1. Жирлек бюджеты турындагы карар проектын карау һәм аны раслау тәртибе РФ БК таләпләре нигезендә жирлек Советы карары белән билгеләнә.

2. Башкарма комитет тарафыннан жирлек бюджеты турындагы карар проекты кертелгәннән соң ике эш көне дәвамында жирлек Советы Рәисе аны, экспертиза үткәрү өчен, жирлекнең ревизия комиссиясенә жиберә.

3. Жирлекнең ревизия комиссиясе әлеге проект алынганнан соң ике атна эчендә тапшырылган документларның һәм материалларның Россия Федерациясе бюджет законнарына туры килүе турында бәяләмә әзерли.

4. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты, жирлекнең Ревизия комиссиясе бәяләмәсе белән, комиссия каравына, шулай ук жирлек Советы депутатларына жиберелә.

5. Жирлекнең Ревизия комиссиясе бәяләмәсе жирлек Советы депутатлары тарафыннан жирлек бюджеты турындагы карар проектына тәзәтмәләр әзерләгәндә исәпкә алына.

6. Жирлек советы рәисе, жирлекнең Ревизия комиссиясе бәяләмәсе нигезендә, жирлек Советы каравына жирлек бюджеты турындагы карар проектын кабул итү яки аны Башкарма комитетка эшләп бетерү өчен кире кайтару турында Карар кабул итә.

7. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты барлык кирәкле документлар һәм материаллар белән Башкарма комитет тарафыннан эшләп бетерү өчен кәргән көннән алып биш эш көне эчендә жирлек Советына тәкъдим ителергә тиеш.

8. Жирлек советы жирлек бюджеты турындагы карар проектын бер укылышта карый.

9. Жирлек бюджеты проекты, жирлек бюджетын раслау турындагы карар жирлек Советы тарафыннан рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

10. Бюджет турында карар проектын карау һәм аны жирлек Советы карары белән билгеләнгән раслау тәртибе Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан бюджет турындагы карарның үз көченә керүен, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 28 статьясы нигезендә күрсәтелгән карар белән күрсәткечләргә һәм характеристикаларны (кушымталарны) раслауны күздә тотарга тиеш.

11. Әгәр жирлек бюджеты турындагы карар ағымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән булса:

Финанс органы ай саен бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын хисап финанс елында бюджет ассигнованиеләренең уникаль өлешеннән һәм бюджет йөкләмәләре лимитларыннан артмаган күләмдә җиткерергә хокуклы;

жирлек бюджеты турында карар белән билгеләнә торган башка күрсәткечләр жирлек бюджеты турында карар белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртиптә кулланыла, алар хисап финанс елына жирлек бюджеты турында карар белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бюджетара трансфертлар бүлеп бирү һәм (яисә) бирү тәртибе хисап финанс елына билгеләнгән тәртиптә саклана.

12. Әгәр жирлек бюджеты турындагы карар финанс елы башланганнан соң өч ай узгач үз көченә кермәсә, финанс органы, әлеге статьяның 11 пунктында билгеләнгән шартлар үтәлгәндә, жирлек бюджетының үтәлешен оештыра.

Шул ук вакытта финанс органы хокуклы түгел:

РФ БК билгеләнгән бюджет йөкләмәләре лимитларын һәм бюджет

инвестицияларға һәм юридик һәм физик затларға субсидиялар биһү өчен бюджет ассигнованиеләрен расларға;

бюджет кредитларын тәэмин итү;

алдагы финанс елының бурыч алуларның сигездән бер күләменнән артык күләмендә бурыч алуларны кварталга исәпләгәндә гамәлгә ашырырга;

резерв фондлары формалаштырырга.

13. Әлеге статьяның 11 һәм 12 пунктларында күрсәтелгән чикләүләр гавами норматив йөкләмәләренә үтәү, муниципаль бурычны хезмәт күрсәтү һәм түләү белән бәйлә чыгымнарға кагылмый.

14. Әгәр жирлек бюджеты турындагы карар агымдагы финанс елы башыннан соң үз көченә керә һәм әлеге карар үз көченә кәргән көнгә кадәр жирлек бюджетының үтәләше әлеге Нигезләмәнең 11 һәм 12 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла икән, күрсәтелгән карар үз көченә кәргән көннән бер ай эчендә Башкарма комитет, жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында карар проекты, жирлек бюджеты белән вакытлыча идарә итү чорында жирлек бюджеты үтәләшен исәпкә алып, жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында карар проекты жирлек Советына карауга һәм раслауга тапшыра.

15. Әлеге карар проекты Авыл жирлеге Советы тарафыннан тәкъдим ителгән көннән 15 көннән дә артмаган срокта карала һәм раслана.

4 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛӘШЕ

32 Статья. Жирлек бюджеты үтәләше нигезләре

Жирлек бюджетының үтәләше Башкарма комитет тарафыннан тәэмин ителә.

Жирлек бюджетының үтәләшен оештыру финанс органына йөкләнә. Бюджет үтәләше жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

Жирлек бюджеты касса бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.

33 Статья. Жирлекнең жыелма бюджет язмасы

1. Жирлекнең жыелма бюджет язмасын тәзү һәм алып бару тәртибе финанс органы тарафыннан билгеләнә.

Жирлекнең жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү финанс органы житәкчесе тарафыннан башкарыла.

2. Жирлекнең жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре жирлек бюджеты турындагы карарга туры килергә тиеш.

Жирлек бюджеты турындагы карар кабул ителгән очракта, финанс органы житәкчесе жирлекнең жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр раслый.

Жирлекнең жыелма бюджет язмасына, бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, финанс органы житәкчесе карарлары нигезендә, үзгәрешләр кертелергә мөмкин:

гавами норматив йөкләмәләренә үтәү өчен каралган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлгән очракта-агымдагы финанс елында аларны үтәү өчен бюджет турындагы карар белән расланган әлеге ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган акчаларны яңадан бүлү исәбеннән 5 проценттан да артмаган күләмдә аны яңадан бүлү очрагында;

бюджет акчаларын алучылар, баш бүлүчеләрнең (бүлүчеләрнең)

функцияларен һәм вәкаләтларен үзгәрткән очракта, шулай ук муниципаль милекне тапшыру, бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуы үзгәру, муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларны үзәкләштерү белән бәйлә рәвештә, «дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законның 26 статьясындагы 3 өлеше нигезендә һәм жириле үзидарә органнары тарафыннан бюджет вәкаләтларен гамәлгә ашырганда, бюджет ассигнованиеләрен бюджет турындагы карарда билгеләнгән бюджет акчаларын баш бүлүчеләр арасында яңадан бүлү, бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә каралган;

суд актларын үтәү очрагында, жирилек бюджеты һәм (яки) әлеге акчаларны суд чыгымнарын түләү, казна учреждениесе тарафыннан түләнергә тиешле салымнар, жыемнар, пенялар, штрафлар, шулай ук социаль түләүләр суммаларын (халык алдында норматив йөкләмәләргә кертелгән түләүләрдән тыш) арттыру хисабына түләтүне күздә тоткан суд актларын үтәү очрагында (Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән түләүләрдән тыш);

резерв фондлары акчаларын, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган башка акчаларны, бюджет турындагы карарда аларны куллану күләмен һәм юнәлешләрен күрсәтеп, куллану (яңадан бүлү) очрагында;

бюджет ассигнованиеләрен конкурс нигезендә һәм бюджет үтөлеше үзенчәлекләренә бәйлә башка нигезләр буенча бирелә торган бүлгән очракта;

агымдагы финанс елы һәм план чоры арасында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында-бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме бюджет турындагы карарда каралган чикләрдә-тиешле финанс елына муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме чикләрендә;

максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар бирү һәм максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан бюджет турындагы карар белән расланган күләмнәрдән тыш, шулай ук күрсәтелгән акчаларны киметү (кире кайтару) очрагында, физик һәм юридик затлардан максатчан түләүсез керемнәр алу очрагында;

муниципаль учреждениеләр тибын (ведомствосын) һәм муниципаль унитар предприятиеләрнең оештыру-хокукий рәвешләрен үзгәрткән очракта;

агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре арткан очракта, хисап финанс елында әлеге муниципаль контрактлар шартлары нигезендә түләнергә тиешле товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар төзүгә, агымдагы финанс елы башына кулланылмаган бюджет ассигнованиеләренең РФ БК билгеләнгән таләпләр нигезендә әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен кулланылмаган калдыкларыннан артмаган күләмдә, хисап елында әлеге муниципаль контрактларны үтәүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре арткан очракта;

агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре арткан очракта, хисап финанс елында бирелә торган субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле акчалар чикләрендә финанс белән тәэмин итү чыганагы мондый субсидияләр булган акчалар чикләрендә, агымдагы финанс елы башына субсидияләр бирү өчен РФ БК билгеләнгән таләпләр нигезендә субсидияләр бирү өчен файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калдыкларыннан артмаган күләмдә гамәлгә ашырылган;

бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү һәм муниципаль милек

объектларына (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү очрагында, күрсәтелгән муниципаль милек объектына капитал кертәмнәренә финанс белән тәэмин итү ысулын үзгәрткәндә, РФ БК 78.2 статьясындагы 2 пунктында һәм 79 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән карарларга үзгәрешләр керткәннән соң, муниципаль контрактларга яисә капитал кертәмнәренә гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү турындагы Шартнамәгә үзгәрешләр кертелгәннән соң, муниципаль милек объектларына (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шулай ук инвестицияләрнең нигезләнешен әзерләү һәм аның технологик һәм бәя аудиты үткөрү максатларында, әгәр Россия Федерациясә законнары нигезендә инвестицияләр нигезләүне әзерләү мәҗбүри булып тора.

Әлеге пунктның 7 абзацында күрсәтелгән җирлек бюджеты акчалары финанс органына йә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы (бюджет турындагы Карардан тыш) җирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән очрақларда карала. Әлеге пунктның 7 абзацында күрсәтелгән акчалардан файдалану (файдалану, яңадан бүлү турында карарлар кабул итү тәртибе) РФ БК билгеләгән очрақлардан тыш, Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Әлеге пунктта билгеләнгән нигезләр буенча җыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турындагы карар белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә, әлеге пунктның 10 һәм 12 абзацларында билгеләнгән нигезләрдән тыш гамәлгә ашырыла.

Җыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә, гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә һәм муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләрен киметү бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен рәхсәт ителми.

3. Җирлекнең җыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлекләргә, максатчан статьяларга, төркемнәргә, төркемнәргә һәм төркемнәргә) чыгымнар төрләре йә бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлекләргә, бүлекләргә, максатчан статьяларга (муниципаль программаларга һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләренә), бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төркемнәренә (төркемнәренә һәм төркемнәренә) бюджет йөкләмәләре лимитларын раслау карала.

Җыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркемнәре, төркемнәре (төркемнәре, төркемнәре һәм элементлары) буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын, шул исәптән төрле максатчан статьялар һәм (яисә) бюджет чыгымнары төрләре, бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен дифференциацияләнгән раслау каралырга мөмкин.

4. Җирлекнең чыгымнар буенча җыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре, РФ БК 190 һәм 191 статьяларында каралган очрақлардан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә җиткерелә.

Җирлекнең җыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе белән җыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүнең иң чик сроклары, шул исәптән әлеге статьяда күрсәтелгән нигезләрнең төрле төрләре буенча дифференциацияләнгән билгеләнергә мөмкин.

5. Җыелма бюджет язмасына, җирлек бюджетының бердәм счётында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә.

6. Жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы карарлары (жирле бюджет турындагы Карардан тыш) белән, бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү өчен өстәмә нигезләр каралырга мөмкин һәм (яисә) бюджет турындагы карарда күрсәтелгән өстәмә нигезләрне билгеләү турында нигезләмәләр каралырга мөмкин.

34 статья. Касса планы

1. Финанс органы касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрнең составын һәм срокларын билгели.

2. Муниципаль контрактларга, башка шартнамәләргә түләү буенча бюджеттан күчерүләр фаразы муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны планлаштырганда билгеләнгән муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү срокларын һәм күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Касса планын төзү һәм алып бару финанс органы яисә жирле администрациянең вәкаләтле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

35 статья. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтөлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтөлешен күздә тоталар:

агымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар, жирлек бюджеты турындагы карар һәм Татарстан Республикасының башка законнары, РФ БК нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән Россия Федерациясә бюджет системасына салымнар, жыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән кәргән керемнәрне жирлек бюджетының бердәм сәетына күчерү;

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык түләттерелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар.;

артык түләнгән яки артык алынган суммаларны Россия Федерациясә законнары нигезендә исәпкә алу;

Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларына түләүләрнең бюджет керемнәре администраторы тарафыннан төгәлләштерү;

артык түләнгән яки артык түләнгән салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәкле артык бүленгән суммаларны, акчаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммасын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны Федераль казначылык тарафыннан артык бүленгән суммаларны, акчаларны күчерү, Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәрне исәпкә алу һәм аларны бүлү өчен керемнәрне исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләрне гамәлгә ашыру һәм гамәлгә ашыру өчен тиешле казначылык сәетларына тиешле бюджетларның бердәм сәетларыннан тиешле акчалар күчерү.

36 статья. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше, РФ БК һәм ТР БК таләпләрен үтәп, финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлешен күздә тоталар: бюджет һәм акчалата йөкләмәләрне кабул итү һәм исәпкә алу; акчалата йөкләмәләрне раслау; акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү; акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау.

2.1. Бюджетына бюджетара трансфертлар, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар бирү турында хәбәрнамәләр бирелә торган гавами-хокукий берәмлекнең финанс органына ул билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясә Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән форма буенча жиберә.

3. Бюджет акчаларын алучы аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән бүтән шартнамәләр төзү юлы белән яисә закон, башка хокукий акт, килешү нигезендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы үзенә житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм кабул ителгән, әмма бюджет йөкләмәләре үтәлмәгән арасындагы аерманы арттырмый торган күләмдә яңа бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алучы казначылык түләүләрен башкару турындагы күрсәтмәләр һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә, шулай ук оператив - эзләү чараларын үтәүгә һәм зыян күрүчеләргә, шаһитларга һәм жинаять судында катнашучыларга карата куркынычсызлык чараларын үтәүгә бәйлә очрактарда, күрсәтмәләр нигезендә, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән акча йөкләмәләрен түләү бурычын раслый.

5. Федераль казначылык, финанс органы бюджет һәм акчалата йөкләмәләрне исәпкә алганда, акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләгәндә әлегә статьяның 1 пункттында каралган финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртип нигезендә контроль гамәлгә ашыралар.:

бюджет йөкләмәләренең тиешле лимитларына яисә бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләренә, шулай ук бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматның бюджет чыгымнары классификациясе кодына туры килүенә туры килмәвә;

тиешле бюджет йөкләмәсе турында исәпкә куелган мәгълүматның акчалата йөкләмәсе турында мәгълүматның туры килүе;

акчалата йөкләмәне түләү өчен эш итүдә күрсәтелгән мәгълүматка, акчалата йөкләмә турында мәгълүматка туры килү;

акчалата йөкләмә барлыкка килүне раслаучы документлар булу.

Финанс органы билгеләгән тәртиптә һәм әлегә статьяның 1 пункттында каралган тәртиптә, әлегә пунктта күрсәтелгән мәгълүматка өстәп, контрольгә алынырга тиешле бүтән мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә муниципаль контракт турындагы белешмәләрнең дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясә законнарында каралган контрактлар реестрындагы белешмәләрнең һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсе, муниципаль контракт шартлары нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсе турындагы белешмәләрнең муниципаль контракт шартларына туры килүен контрольдә тоту гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләргә түләү (гавами норматив йөкләмәләргә буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алуыга җиткерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләргә буенча акчалата йөкләмәләргә түләү бюджет акчаларын алуыга җиткерелгән бюджет ассигнованиеләргә чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Акчалата йөкләмәләргә үтәүне раслау физик яисә юридик затлар файдасына бердәм бюджеттан, Россия Федерациясә бюджет системасы, халыкара хокук субъектлары бюджетлары файдасыннан акча средстволарын күчәргә раслый торган күрсәтмәләр, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләргә үтәү буенча бернинди дә акча операцияләргә уздыруны раслый торган башка документларны тикшерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

37 статья. Бюджет язмасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең (бүлүчеләрнең) бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертеп, финанс органы тарафыннан билгеләнә.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең бюджет язмалары җыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләргә һәм бюджет йөкләмәләргә финанс органы тарафыннан расланган лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет акчаларын бүлүчеләрнең бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләргә һәм аларга җиткерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү бюджет акчаларын баш бүлүчә (бүлүчә) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет йөкләмәләргә чыгымнары һәм лимитлары буенча бюджет язмасы күрсәткечләргә, РФ БК 190 һәм 191 статьяларында каралган очраклардан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләргә җиткерелә.

3. Бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) чыгымнар төрләргә төркемнәргә (төркемнәргә һәм элементлары) буенча расланган бюджет йөкләмәләргә лимитларын детальләштерүгә гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

4. Җыелма бюджет язмасы күрсәткечләргә нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләргә җыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасы күрсәткечләргә нигезендә бюджет акчаларын бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләргә бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

38 Статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтөлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча җирлек бюджетны үтөлешә җыелма бюджет язмасы нигезендә, РФ БК нигезләмәләргә нигезендә финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет

ассигнованиеләре исәбеннән үтәлергә тиешле акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү финанс органы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

38.1 статья. Шәхси (лицевой) счетлар

1. Бюджет керемнәре администраторларының операцияләрен исәпкә алу федераль казначылыкта ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

2. Жирле бюджетларны үтәү буенча операцияләрне исәпкә алу, РФ БК билгеләгән очрактан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда, Федераль казначылыкта финанс органы ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

3. Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле бюджетлар акчаларын алучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән очрактан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

4. Муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләр акчалары белән операцияләрне исәпкә алу, федераль законнарда билгеләнгән очрактан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

5. Финанс ягыннан тәмин итү чыганагы федераль бюджеттан, Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан (жирле бюджеттан) бирелгән акчалар булган бюджеттан акча алучылар акчалары белән операцияләрне исәпкә алу Федераль казначылыкта, Россия Федерациясе субъектының (муниципаль берәмлекнең) финанс органында, федераль законнарда билгеләнгән очрактан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

6. Әлеге статьяда күрсәтелгән шәхси счетлар бюджет процессында катнашучыларга, бюджет һәм автоном учреждениеләргә, бюджет процессында катнашучылар булмаган башка юридик затларга ачыла, алар турында белешмәләр бюджет процессында катнашучылар реестрына кертелгән, шулай ук бюджет процессында катнашучылар булмаган юридик затлар реестрына кертелгән.

7. Финанс органында шәхси счетларны ачу һәм алып бару Федераль казначылык тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8. Әлеге статьяда күрсәтелгән шәхси счетлар РФ БК 242.14 статьясында билгеләнгән казначылык счетларының тиешле төрләренә ачыла.

38.2 статья. Федераль казначылык тарафыннан финанс органының аерым функцияләрен гамәлгә ашыру

1. Жирлек башкарма комитеты мөрәжәгать иткән очракта, Федераль казначылык финанс органының аерым функцияләрен башкара:

1) жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлүчеләргә һәм алучыларга, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторларына (администраторларына) бюджет үтәләше буенча операцияләрне исәпкә алу өчен билгеләнгән шәхси счетларны ачу һәм алып бару белән бәйлә;

2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын, финанслауның иң чик күләмнәрен (алга таба - бюджет мөгълүматлары) жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлүчеләргә һәм алучыларга, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторларына (администраторларына) житкерү белән бергә;

3) җирлек бюджеты акчаларын алучыларның бюджет һәм акчалата йөкләмәләрен исәпкә алып;

4) җирлек бюджеты акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү белән бәйлә операцияләрне санкцияләү белән.;

5) җирлек бюджеты акчаларын алучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар белән операцияләрне исәпкә алу өчен шәхси счетларны ачу һәм алып бару белән;

6) финанс белән тәмин итү чыганагы бу учреждениеләр тарафыннан җирлек бюджетыннан алынган акчалар булган муниципаль бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең чыгымнары буенча операцияләрне үткөрү һәм санкцияләү белән;

7) бюджет процессында катнашучы булмаган юридик затларның чыгымнары буенча операцияләрне санкцияләү белән, финанс тәмин ителеше чыганагы җирлек бюджеты акчалары булган шәхси счетлар ачылган бюджет һәм автоном учреждениеләр белән бергә, җирлек бюджеты акчалары булган юридик затларның чыгымнары буенча операцияләрне санкцияләү белән.;

8) җирлек бюджетының бердәм счётына җәлеп итеп һәм җәлеп ителгән акчаларны кире кайтарып, РФ БК 236.1 статьясындагы 9 пункты нигезендә.

2. Авыл җирлеге Башкарма комитетының Федераль казначылыкка мөрәҗәгать итүен җибәрү һәм Федераль казначылыкның әлеге статьяда каралган мөрәҗәгатьләргә карау тәртибен Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгели.

3. Федераль казначылык әлеге статьяның 1 пунктындагы 1-7 пунктчаларында күрсәтелгән функцияләргә гамәлгә ашырган очракта казначылык хезмәте үзенчәлекләрен Федераль казначылык билгели.

4. Федераль казначылык тарафыннан финанс органының аерым функцияләргә гамәлгә ашыруны туктату җирлек Башкарма Комитеты мөрәҗәгәте нигезендә әлеге статьяның 2 пункты нигезендә башкарыла.

39 статья. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүчә билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органы булып торучы казна учреждениесенең бюджет сметасы әлеге орган җитәкчесе яисә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә әлеге орган исемнән эш итәргә вәкаләтле бүтән зат тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яки) үтәү өчен аңа җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларына туры килергә тиеш.

Казна учреждениесенең бюджет сметасы муниципаль ихтыяҗларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләргә сатып алу план-графикларын формалаштырганда каралган, муниципаль ихтыяҗларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләргә сатып алу өчен финанс ягыннан тәмин итү күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Казна учреждениесенең бюджет сметасында казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү һәм алып бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр өстәмә расланьрга тиеш.

Житәкчесе казна учреждениесенең бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә аны раслау хокукына ия булган бюджет сметасы күрсәткечләре, чыгымнар төрләре элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары буенча бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә, шулай ук тиешле төркемнәрнең (ярдәмче статьялар) статьялары кодлары (статьялары) буенча, житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә өстәмә детальләштерелергә мөмкин.

40 статья. Финанслауның иң чик күләмнәре

1. Финанс органы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә, чыгымнар буенча жирлек бюджетын үтәүне оештырганда, ағымдагы финанс елының тиешле чорында бюджет акчаларын баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм алучыларга түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләмнәре) раслау һәм житкерү күздә тотылырга мөмкин.

2. Финанслауның иң чик күләме, тулаем алганда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм алучыга карата, ағымдагы финанс елы башыннан башлап, бюджет акчаларын баш бүлүчеләрне, бүлүчеләрне һәм алучыларны финанслауга гаризалар нигезендә, ай саен яки квартал саен арта бара торган нәтижә белән билгеләнә.

41 статья. Жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турындагы карар белән расланганнан тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану

Жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турындагы карар белән расланган керемнәрнең гомуми күләменнән тыш фактта алынган керемнәр, ағымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычларны түләүгә, шулай ук аларны үтәү өчен каралган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә финанс органы тарафыннан жибәрелә ала.

Максатчан билгеләнеше булган (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта), шул исәптән РФ БК 242 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән тәртиптә бюджетка керә торган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар, шулай ук бюджет үтөлеше турында закон (карар) белән расланган керемнәрдән тыш фактта фактта алынган физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган акчалар күрсәтелгән акчаларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын арттыруга жибәрелә. , ағымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән.

42 статья. Ағымдагы финанс елы тәмамлану

1. Ағымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләрне төгәлләү РФ БК таләпләре нигезендә финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм ағымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

3. Жирлек бюджетының бердәм счётында булмаган бюджет акчаларын алучылар тарафыннан файдаланылмаган калган калдыклар ағымдагы финанс елының соңгы ике эш көненнән дә соңга калмыйча жирлек бюджетының

бердәм счетына бюджет акчаларын алучылар күчерелергә тиеш.

4. Агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, финанс белән тәмин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансфертлардан тыш, алар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне дәвамында бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Жирлек бюджеты акчаларының баш администраторы тарафыннан хисап финанс елында кулланылмаган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу (булмау) турында Карар кабул итү, шулай ук аларны элегрәк бирелгән бюджетка кире кайтару, аларга ихтыяж булу турында Карар кабул иткәндә, өлеге акчалар элегрәк бирелгән бюджетка кергән көннән алып 30 эш көннәннән дә соңга калмыйча гамәлгә ашырыла., жирлек бюджеты акчаларының баш администраторы билгеләгән тәртиптә төзелгән һәм тапшырылган күрсәтелгән бюджетара трансфертлар финанс белән тәмин итү чыганагы булып тора.

Финанс белән тәмин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган, тиешле финанс органы белән билгеләнгән тәртиптә килештерелгән бюджет ассигнованиеләре файдаланылмаган бюджетара трансфертлардан тыш, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турындагы жирлек бюджеты акчаларының баш администраторы карары нигезендә өлеге бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдә акчалар, агымдагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансфертларны биру максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәмин итү өчен жирлек бюджеты кеременә кире кайтарылырга мөмкин.

Өлеге пунктның 3 абзацында каралган карарлар кабул итү тәртибе жирле бюджетлардан бюджетара трансфертларны кире кайтару тәртибен жайга салучы жирле администрациянең муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

Максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы, финанс тәминаты чыганагы Россия Федерациясе Президенты резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансфертлардан тыш, тиешле бюджет кеременә күчерелмәгән очракта, күрсәтелгән акчалар тиешле бюджет кеременә күчерелергә тиеш, алардан алар бирелгән бюджет кеременә гомуми таләпләрне үтәп, финанс органы билгели торган тәртиптә кире кайтарылырга тиеш., Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән.

Федераль бюджеттан бирелгән файдаланылмый торган бюджетара трансфертларны түләттерү Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

5. Финанс органы агымдагы финанс елы төмамланганда бюджет акчаларын алучыларны Чираттагы финанс елының гыйнвар аенда Россия Федерациясендә эшләми торган бәйрәм көннәрендә аларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле акчалар белән тәмин итү тәртибен билгели.

6. Агымдагы финанс елы ахырына РФ БК нигезендә банк депозитларында урнаштырылган акчалар, шулай ук бюджетның бердәм счетында калган акчалар белән идарә итү буенча башка операцияләр буенча чаралар булу рөхсәт ителә.

5 бүлек. ЖИРЛЕКНЕҢ БЮДЖЕТ ХИСАБЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ
ҺӘМ РАСЛАУ

43 статья. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылығы нигезләре

1. Бюджет исәбенең һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе РФ БК нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет исәбе асыл җирлегенең финанс һәм финанс булмаган активлары һәм йөкләмәләре торышы турында акчалата чагылыштагы мәғлүмат җыю, теркәү һәм гомумиләштерүнең, шулай ук әлеге активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртә торган операцияләр турында мәғлүмат җыюның, теркәүнең һәм гомумиләштерүнең җайга салынган системасыннан гыйбарәт.

Казначылык түләүләре системасында гамәлгә ашырыла торган операцияләр турында мәғлүматны җыю, теркәү һәм гомумиләштерү максатларында, Россия Федерациясе бюджет системасының бюджетлары структурасында һәм (яки) казначылык түләүләре системасында катнашучыларның, шулай ук күрсәтелгән операцияләрнең (алга таба - казначылык учеты) нәтижәләре турында бюджет исәбен алып бару Федераль казначылык тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбе Россия Федерациясенең бюджет классификациясен үз эченә алган счетлар планнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбен алу счетлары планнары һәм аларны куллану буенча инструкцияләр Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

3. Бюджет хисаплылығы үз эченә ала:

- 1) җирлек бюджеты үтөлеше турында хисап;
- 2) җирлек бюджеты үтөлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) аңлатма язуы.

4. Бюджет үтөлеше турындагы хисапта Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтөлеше турындагы белешмәләр тупланган.

Бюджет үтөлеше балансында җирлекнең финанс һәм финанс активлары, хисап чорының беренче һәм соңгы көненә бюджет исәбен алу счетлары планы буенча йөкләмәләре турында белешмәләр бар.

Эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисапта хисап чорында эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында мәғлүмат тупланган һәм дөүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча төзелә.

Акча хәрәкәте турындагы хисап бюджет акчалары белән дөүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча операцияләрне чагылдыра.

Аңлатма язуында бюджет үтөлеше турындагы мәғлүмат, бюджет үтөлеше турындагы хисапта бирелгән өстәмә мәғлүмат, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының норматив хокукый актларында билгеләнгән мәғлүматны ачуга карата таләпләр нигезендә тупланган.

5. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бюджет акчаларын алучылар) бюджет исәбенең һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясен үтәп, финанс мәғлүматын детальләштерүне тәмин итә торган ведомство (эчке) актлары кулланылырга мөмкин.

6. Җирле администрация карары буенча җирле администрация органнарының (аларның территориаль органнарының, казна учреждениеләренең) физик затларга хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, шулай ук алар белән бәйле мәҗбүри түләүләргә Россия Федерациясе бюджет системасы

бюджетларына күчерү, бюджет хисабын алып бару, бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең берләштерелгән хисаплылығын, бюджет исәбен алып бару, бюджет исәбен алып бару, бюджет исәбен алып бару, бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең берләштерелгән хисаплылығын, бюджет исәбен алып бару, башка мөһүм түрәләргә исәпләү буенча вәкәләтләре, моңдый хисаплылыкны тапшыруны тәэмин итү буенча муниципаль органнарға Россия Федерациясе Хөкүмәте, муниципаль берәмлекнең финанс органына билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә тапшырылырга мөмкин.

44 статья. Бюджет хисабын тәү

1. Бюджет акчаларының Баш администраторлары бюджет акчаларын алучылар (бүлүчеләр), жирлек бюджеты керемнәре администраторлары, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары администраторлары тарафыннан бирелгән бюджет хисаплылығы нигезендә бюджет хисаплылығын тәзиләр.

Жирлек бюджеты акчаларының Баш администраторлары бюджет хисаплылығын ул билгеләгән срокларда финанс органына тапшыралар.

2. Жирлекнең бюджет хисаплылығы бюджет акчалары баш администраторларының бюджет хисаплылығы нигезендә финанс органы тарафыннан тәзелә.

3. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллык булып тора. Жирлек бюджетының үтәләше турында отчет квартал саен бирелә.

4. Жирлекнең бюджет хисаплылығы финанс органы тарафыннан Башкарма комитетка тапшырыла.

5. Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда жирлек бюджеты үтәләше турындагы хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм жирлек советына һәм ревизия комиссиясенә жиберелә.

Жирлек бюджеты үтәләше турындагы еллык хисап жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

6. Жирлекнең финанс органы бюджет хисабын муниципаль районның финанс органына тапшыра.

7. Бюджет хисаплылығын әлеге статья нигезендә бирү бюджет хисаплылығы тапшырыла торган финанс органы тарафыннан билгеләнгән срокларда гамәлгә ашырыла.

45 Статья. Жирлек бюджеты үтәләше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Жирлек бюджеты үтәләше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм жирлек бюджеты үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2. Жирлек бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә, РФ БК таләпләрен үтәп һәм федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләргә исәпкә алып, жирлекнең Ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

Жирлек Советы мөрәҗәгатә буенча жирлек бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү муниципаль районның контроль-хисап органы яки Россия Федерациясе субъектының контроль-хисап органы тарафыннан башкарылырга мөмкин.

3. Башкарма комитет, аңа бәяләмә әзерләү өчен, агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, жирлек бюджетының үтәләше турында хисап

бирә. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла.

4. Жирлекнең ревизия комиссиясе, бюджет средстволары баш администраторларының еллык бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерү күрсәткечләрен исәпкә алып, жирлек бюджеты үтөлеше турындагы хисапка бәяләмә әзерли.

5. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә, бер үк вакытта Башкарма комитетка жиһәрү белән, жирлек Советына Ревизия комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

46 статья. Жирлек бюджеты үтөлеше турында еллык хисапны жирлек Советы тарафыннан тәкъдим итү, карау һәм раслау

1. Жирлек бюджеты үтөлеше турында еллык хисапны тапшыру, карау һәм раслау тәртибе РФ БК нигезләмәләре нигезендә жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет һәм бюджет хисаплылыгының үтөлеше анализын үз эченә алган аңлатма язуы, муниципаль йөкләмәнең үтөлеше һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре турында белешмәләр, жирлек бюджеты үтөлеше турында карар проекты, жирлек бюджеты үтөлеше турында башка бюджет хисаплылыгы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек Советы жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарны раслау яки кире кагу турында Карар кабул итә.

Жирлек Советы тарафыннан жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карар кире кагылган очракта, ул мәгълүматларны дәрәс булмаган яки тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокта кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

4. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап авыл жирлегенә Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

47 статья. Жирлек бюджеты үтөлеше турында карар

Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карар белән, бюджетның керемнәренен, чыгымнарының һәм дефицитының (профицит) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтөлеше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

бюджет керемнәре классификациясе кодлары буенча;

бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча чыгымнар;

бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча чыгымнар;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча.

Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карар белән шулай ук жирлек бюджеты үтөлеше турында Карар кабул итү өчен РФ БК, Татарстан Республикасы законы, жирлек Советы карары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

6 бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

48 Статья. Муниципаль финанс контроле төрлөрө

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук менәсәбәтләрен җайга сала торган хокукий актлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга бүтән түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләр бирә торган хокукий актлар нигезләмәләрен, шулай ук муниципаль контрактлар, шартнамәләр (киләшүләр) шартларын үтәүне тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм алга таба бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле - җирлекнең Ревизия комиссиясе (алга таба-тышкы муниципаль финанс контроле органы) эшчәнлеген контрольдә тоту.

3. Эчке муниципаль финанс контроле Федераль казначылыкның, җирле администрация органнары булган муниципаль финанс контроле органнарының (алга таба - Эчке муниципаль финанс контроле органнары) контроль эшчәнлеге булып тора.

4. Алдан тикшерү авыл җирлеге бюджетын үтәү барышында бюджет бозуларны кисәтү һәм булдырмау максатларында башкарыла.

5. Алга таба контроль аның үтөлешенең законлылыгын, исәп-хисапның дәрәсләген билгеләү максатыннан җирлек бюджетының үтөлеше нәтиҗәләре буенча башкарыла.

49 статья. Муниципаль финанс контроле объектлары

1. Муниципаль финанс контроле объектлары (алга таба - контроль объектлары) булып торалар:

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр, алуучылар), бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары), бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары);

бюджетка бюджетара субсидияләр, субвенцияләр, максатчан билгеләнеше булган башка бюджетара трансфертлар, бюджет кредитлары бирелгән финанс органы, башкарма комитет;

муниципаль учреждениеләр;

муниципаль унитар предприятиеләр;

ачык-хокукий компанияләр;

устав (җыелма) капиталларында гавами-хокукий берәмлекләр катнашында хужалык ширкәтләре һәм җәмгыятьләре, шулай ук андый ширкәтләр һәм җәмгыятьләрнең устав (склад) капиталларында өләше (кертәме) булган коммерция оешмалары;

юридик затлар (муниципаль учреждениеләр, муниципаль унитар предприятиеләр, гавами-хокукий компанияләр, хужалык ширкәтләре һәм җәмгыятьләр катнашында аларның устав (җыелма) капиталларында, шулай ук мондый ширкәтләр һәм җәмгыятьләрнең устав (җыелма) капиталларында өләше (кертәме) булган коммерция оешмаларыннан тыш), хосусый эшмәкәрләр, физик затлар, шулай ук устав (җыелма) капиталларында өләше (кертәме) булган коммерция оешмалары катнашында), хосусый эшмәкәрләр, физик затлар:

җирлек бюджетыннан акча һәм (яки) муниципаль контрактлар, муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән кредитлар бирү турында килешүләр (киләшүләр) нигезендә җирлек бюджетыннан акча алучы юридик һәм физик затлар, шәхси эшмәкәрләр, муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән

кредитлар;

федераль законнар нигезендә Федераль казначылыкта, жирлекнең финанс органында шәхси счетлар ачылган жирле бюджеттан һәм (яки) муниципаль контрактлардан акча бирү турындагы шартнамәләрне (киләшүләрне) үтәү максатларында төзелгән шартнамәләр (киләшүләр) буенча башкаручылар (тәэмин итүчеләр, подрядчылар) тарафыннан төзелгән килешүләр (киләшүләр) буенча башкаручылар (тәэмин итүчеләр, подрядчылар);

бюджет акчалары белән аерым операцияләрне гамәлгә ашыручы кредит оешмалары, алар тарафыннан жирлек бюджетыннан акча бирү турында шартнамәләр (киләшүләр) шартларын үтәү өлешендә.

2. Контроль объектларына (бюджет процессында, бюджет һәм автоном учреждениеләр, муниципаль унитар предприятиеләр, гавами-хокукый компанияләр, хужалык ширкәтләре һәм жәмгыятьләр катнашында аларның устав (склад) капиталларында, шулай ук андый ширкәтләр һәм жәмгыятьләрнең устав (жыелма) капиталларында өлеше (кертеме) булган коммерция оешмалары катнашында) карата алар тарафыннан бюджет, муниципаль контрактлар, шулай ук контрактлар (шартнамәләр) шартларын үтәү өлешендә муниципаль финанс тикшерүе, өлеге шартнамәләрне (киләшүләрне) һәм муниципаль контрактларны үтәү, алар тарафыннан муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән кредитлар бирү максатларын, тәртибен һәм шартларын үтәү, күрсәтелгән юридик затларның кыйммәтле кәгазьләренә бюджет акчаларын баш бүлүчеләрне (бүлүчеләрне), бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторларын, бюджет акчаларын алучыларны, бюджеттан акча бирү турында шартнамәләр (киләшүләр), муниципаль контрактлар төзегән бюджет акчаларын алучыларны тикшерү барышында гамәлгә ашырыла., яки аны тәмамлаганнан соң, күрсәтелгән бюджет процессында катнашучыларны тикшерү нәтижәләре нигезендә.

2.1. Муниципаль финанс контроле жирлек бюджетыннан максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар бирү максатларын, тәртибен һәм шартларын үтәүне, шулай ук аларны бирү турындагы шартнамәләрнең (шартнамәләрнең, килешүләрнең, килешүләрнең) шартларын һәм финанс белән тәэмин итү (финанслашу) чыганагы булып торган шартнамәләрнең (шартнамәләрнең, килешүләрнең) шартларын үтәүне, өлеге бюджетара трансфертлар бирелгән жирлекнең муниципаль финанс контроле органнары, карата:

жирлек бюджеты акчаларының баш администраторларына (администраторларына) максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар, бюджет кредитлары биргән

Россия Федерациясе бюджет системасының бюджет средстволары баш администраторларына һәм баш администраторларына (администраторларына) максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар, бюджет кредитлары, шулай ук юридик һәм физик затларга, индивидуаль эшкуарларга (өлеге статьяның 2 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып) өлеге бюджеттан акчалар бирелгән.

3. Контроль объектлары һәм аларның вазыйфаи затлары муниципаль финанс контроле органнарына муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны, документларны һәм материалларны үз вакытында һәм тулы күләмдә тапшырырга, муниципаль финанс тикшерүе органнарының вазыйфаи затларына күрсәтелгән затларны контроль объектлары территорияләренә һәм урыннарына кертү рөхсәтен бирергә, аларның законлы таләпләрен үтәргә тиеш.

Контроль объектларының өлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән мәгълүматны, документларны һәм материалларны муниципаль финанс контроле

органнына тапшырмавы яки вакытында тапшырмавы, шулай ук аларны дәрәс булмаган мәғлүмәт, документлар һәм материаллар тапшырмау, муниципаль финанс тикшерүе органнының вазыйфаи затларының законлы эшчәнлегенә комачаулау Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җаваплылык китерә.

50 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру ысуллары

1. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру методлары булып тикшерү, ревизия, тикшерү тора.

2. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру максатларында тикшерү астында аерым финанс һәм хужалык операцияләренә законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, бюджет (бухгалтерлык) исәбенә һәм бюджет хисаплылыгының, контроль объектының билгеле бер чордагы эшчәнлегенә карата бухгалтерлык (финанс) хисаплылыгының дәрәслеге буенча контроль гамәлләр башкару аңлашыла.

Ул кылынган финанс һәм хужалык операцияләренә барлык җыелмасының законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, аларның бюджет хисаплылыгында, бухгалтер (финанс) хисаплылыгында чагылдырылуының дәрәслеге һәм дәрәслеге буенча контроль гамәлләр башкаруда чагыла.

Тикшерү, ревизия нәтижәләре акт белән рәсмиләштерелә.

3. Тикшерүләр федераль һәм күчмә тикшерүләргә, шул исәптән каршы тикшерүләргә бүленә.

Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру максатларында камераль тикшерүләр астында бюджет хисаплылыгы, бухгалтерлык (финанс) хисаплылыгы һәм аның сорауы буенча бирелгән башка документлар нигезендә муниципаль финанс тикшерүе органының урнашу урыны буенча үткәрелә торган тикшерүләр аңлашыла.

Күчмә тикшерүләр астында, муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру максатларында, контроль объектының урнашу урыны буенча үткәрелә торган тикшерүләр аңлашыла, алар барышында кылынган операцияләренә бюджет хисаплылыгы, бухгалтер (финанс) хисаплылыгы һәм беренчел документларның факттагы туры килү-килмәве билгеләнә.

Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру максатларында очрашу тикшерүләре астында контроль объекты эшчәнлегенә белән бәйле фактларны ачыклау һәм (яки) раслау максатларында күчмә һәм (яки) Федераль тикшерүләр кысаларында үткәрелә торган тикшерүләр аңлашыла.

4. Тикшерү астында әлегә нигезләмә максатларында контрольлек объекты эшчәнлегенә билгеле бер өлкәсе торышына анализ һәм бәя бирелә.

Тикшерү нәтижәләре бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

51 статья. Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча тышкы муниципаль финанс контроле органы вәкаләтләре

1. Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча тышкы муниципаль финанс контроле органы вәкаләтләре булып тора:

жирлек бюджетыннан физик затларга бүтән түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләр, шулай ук муниципаль контрактлар, шартнамәләр (килешүләр) шартларының үтөлешен контрольдә тоту ;

бюджет средстволары баш администраторларының бюджет хисаплылыгын, жирлек бюджеты үтөлеше турында квартал һәм еллык хисапларның дәрәслеген, тулылыгын һәм норматив таләпләргә туры килүен тикшерү.

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренә»

контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында»2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка өлкәләрдә контроль.

2. Тышкы муниципаль финанс тикшерүе органы тарафыннан тышкы муниципаль финанс тикшерүе буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда:

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль - хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында»2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә алар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә контроль һәм эксперт-аналитика чараларын гамәлгә ашыру барышында тикшерүләр, ревизияләр, анализ, тикшерү, мониторинг үткәрелә;

контроль объектларына күрсәтмәләр, күрсәтмәләр җибәрелә;

финанс органнарына мәҗбүринең бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамәләр җибәрелә;

административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча эш алып барыла.

3. Тышкы муниципаль финанс контроле органы вәкаләтләрне гамәлгә ашыру тәртибе авыл җирлегә Советы карары белән билгеләнә.

52 Статья. Эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча эчке муниципаль финанс контроле органнары вәкаләтләре

1. Эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча эчке муниципаль финанс контроле органнары вәкаләтләре булып тора:

бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган хокукый актларның, шул исәптән муниципаль учреждениеләрнең бухгалтерлык исәбенә, бухгалтерлык (финанс) хисабын тәзү һәм бирүгә таләпләрне билгели торган нигезләмәләренең үтөлешен контрольдә тоту;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга бүтөн түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләрен һәм йөкләмәләрен, шулай ук җирлек бюджетыннан акча, муниципаль контрактлар бирү турындагы шартнамәләрен (киләшүләрен) шартларын үтәүне күздә тоту торган хокукый актлар нигезләмәләрен үтәүне контрольдә тоту;

җирлек бюджетыннан акча бирү турындагы шартнамәләрен (киләшүләрен) үтәү максатларында төзелгән шартнамәләрен (киләшүләрен) шартларын, шулай ук муниципаль контрактларны үтәү максатларында төзелгән шартнамәләрен (киләшүләрен) шартларын үтәүне контрольдә тоту;

бюджет акчаларын (бюджеттан бирелгән акчаларны) бирү һәм (яисә) файдалану нәтижәләре турындагы хисапларның, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыру турындагы хисапларның, муниципаль биремнәрен үтәү турындагы хисапларның, бюджеттан акча бирү нәтижәлегенә күрсәткечләренә ирешү турындагы хисапларның дәрәҗәлегенә контроль;

дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законында каралган сатып алулар өлкәсендә контроль.

2. Эчке муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан Эчке муниципаль финанс контроле буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру турында:

тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшерүләр үткәрелә;

контроль объектларына актлар, нәтижәләр, күрсәтмәләр һәм (яки) күрсәтмәләр җибәрелә;

финанс органына мәҗбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамәләр җибәрелә;

административ хокук бозулар турындагы законнарда билгелэнгән тәртиптә административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча эш алып барыла;
тикшерүләр, ревизия һәм тикшеренүләр үткөрү өчен кирәкле экспертизалар билгеләнә (оештырыла) ;

Эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле булган мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында Россия Федерациясе законнары, дөүлэт һәм башка закон тарафыннан саклана торган сер турында Россия Федерациясе законнары нигезендә дөүлэт һәм муниципаль мәгълүмат системаларыннан даими файдалану мөмкинлеге барлыкка килә;

муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмэт күрсәтүләр сатып алуларны гамәлгә ашыруны Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезендә гамәлгә яраксыз дип тану турында судка дөгъвалар жиберелә.

3. Эчке муниципаль финанс контроле Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукый актлары белән расланган федераль стандартлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Эчке муниципаль финанс тикшерүе органнары эчке дөүлэт (муниципаль) финанс тикшерүенең федераль стандартларында каралган очрактарда Эчке муниципаль финанс тикшерүе буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган ведомство хокукый актлар (стандартлар) чыгара ала.

53 Статъя. Муниципаль финанс тикшерүе органнары күрсәтмәләре һәм күрсәтмәләре

1. Әлеге Нигезләмә максатларында Эчке муниципаль финанс контроле органы тарафыннан контроль объектына жиберелә торган һәм эчке муниципаль финанс тикшерүе органы компетенциясе кысаларында ачыкланган хокук бозулар турында мәгълүматны үз эченә алган документы һәм тапшыруда күрсәтелгән һәр бозу буенча таләпләр күрсәтелмәгән булса, аны кабул ителгән көннән соң 30 календарь көн эчендә үтөлөргә тиешле хокук бозуларның берсе аңлашыла.:

а) бозуларны бетерү турында һәм аның сәбәпләрен һәм шартларын бетерү буенча чаралар күрү турында таләп;

б) бозу сәбәпләрен һәм шартларын бетерү буенча аны бетерү мөмкин булмаган очракта чаралар күрү турында таләп.

2. Күрсәтмә астында әлеге Нигезләмә максатларында Эчке муниципаль финанс контроле органының, әлеге бозу нәтижәсендә гавами-хокукый белемгә китерелгән зыян суммасын билгеләү мөмкинлеге булганда, бозуларны бетерү яисә тапшыруда билгелэнгән срокта бетерү мөмкинлеге булмаган очракта, контроль объектына жиберелә торган документы аңлана. Күрсәтмә гавами-хокукый белемгә китерелгән зыянны каплау буенча чаралар күрү турында күрсәтмәдә билгелэнгән срокта үтәү өчен мәжбүри булган таләпләрне үз эченә ала.

3. Эчке дөүлэт (муниципаль) финанс тикшерүенең федераль стандартлары белән билгелэнгән очрактарда Эчке муниципаль финанс контроле органнары бюджет акчаларының баш администраторларына, гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрне гамәлгә ашыручы жириле үзидарә органнарына, башка органнарга һәм оешмаларга күрсәтмәләр һәм күрсәтмәләрнең күчермәләрен жиберә.

3.1. Тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнары күрсәтмәләре һәм күрсәтмәләре контроль объектларына «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында»2011 елның 7 февралендәге 6 - ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә төзелә һәм жиберелә.

3.2. Эчке муниципаль финанс тикшерүе органы карары буенча Эчке муниципаль финанс тикшерүе органы күрсәтмәсен үтәү срогы эчке дәүләт (муниципаль) финанс тикшерүенең федераль стандартларында каралган тәртиптә, ләкин контроль объекты мөрәжәгатә буенча бер тапкырдан да артмаган күләмдә озайтылырга мөмкин.

4. Жирлеккә китерелгән зыянны каплау турында Эчке муниципаль финанс контроле органы күрсәтмәләренең үтәлмәве вәкаләтле вәкилнең муниципаль орган жирле администрациясенең муниципаль хокукый акты белән жирлеккә китерелгән зыянны каплау турында дөгъва гаризалары белән судка мөрәжәгатә итүе өчен нигез булып тора.

5. Муниципаль финанс тикшерүе органы күрсәтмәләрендә һәм күрсәтмәләрендә эчке финанс тикшерүе һәм эчке финанс аудиты нәтижәләре буенча ачыкланган хокук бозулар турында, аларны бетерү шарты белән, мөгълүмат күрсәтелми.

7 бүлек. БЮДЖЕТ БОЗУ ҺӘМ МӘЖБҮР ИТҮНЕҢ БЮДЖЕТ ЧАРАЛАРЫ

54 статья. Бюджет бозу төшенчәсе

1. Бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы), муниципаль заказчы тарафыннан кылынган эшләр жирле администрация, финанс органы, бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) тарафыннан башкарылган бюджет бозу дип таныла:

а) Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган башка хокукый актлар нигезләмәләрен бозу;

б) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларынан физик затларга бүтөн түләүләр буенча халыкка зыян китерүгә китергән гавами норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне билгеләүче хокукый актлар нигезләмәләрен бозу.;

в) жирлек бюджетыннан акча бирү турында шартнамәләр (киләшүләр) шартларын бозу;

г) муниципаль контрактлар шартларын бозу;

2. РФ БК 266.1 статьясындагы 2.1 пунктында күрсәтелгән бюджет процессында катнашучыга карата бюджет чараларын куллану, тиешле нигезләр булган очракта, аның вазыйфаи затларын Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыктан азат итми.

55 статья. Мәжбүриләүнең бюджет чаралары

1. Мәжбүр итүнең бюджет чарасы РФ БК 30 бүлегендә каралган бюджет бозу кылган өчен, муниципаль финанс тикшерүе органын мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамә нигезендә кулланыла.

2. Мәжбүр итүнең бюджет чараларына түбәндәгеләр керә.:

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының бер бюджетыннан бирелгән акчалар суммасын бәхәссез кире кайтару;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының бер бюджетыннан бирелгән акчалардан файдаланган өчен түләү суммасын бәхәссез түләттерү;

бюджет акчаларын вакытында кайтармаган өчен пеняларны бәхәссез түләттерү;

бюджетара трансфертларны (субвенцияләрдән тыш) бирүне туктатып тору

(кыскарту).

3. Әлеге Нигезлэмәнең 49 статьясында күрсәтелгән бюджет процессында катнашучыга карата бюджет өлкәсендә закон бозу кылган бюджет чарасын куллану аны әлеге житешсезлекке бетерү вазыйфаларынан азат итми.

4. Әлеге Нигезлэмә максатларында бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамә астында муниципаль финанс контроле органының әлеге Нигезлэмәнең 57 - 60 статьяларында каралган ачыкланган бюджет хокук бозулар турында һәм күрсәтелгән бозулар белән файдаланылган акчалар күләмнәре турында белешмәләр үз эченә алган документы аңлашыла.

Контроль чарасы барышында әлеге Нигезлэмәнең 57 - 60 статьяларында каралган бюджет бозуларын ачыклаганда, тышкы муниципаль финанс контроле органы контроль чарасы тәмамланганнан соң 30 календарь көненнән дә соңга калмыйча финанс органына мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында белдерү жиберә, ә мондый хәбәрнамәнең күчermәсен (аңа карата әлеге контроль чарасы үткәрелгән) бюджет процессында катнашучыга жиберә.

Әлеге Нигезлэмәнең 57-60 статьяларында каралган һәм күрсәтмәдә күрсәтелгән бюджет бозуын бетермәгән очракта, Эчке муниципаль финанс контроле органы, күрсәтмәне үтәү срогы тәмамланганнан соң 30 календарь көненнән дә артмаган вакытка, финанс органына мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамәне, ә мондый хәбәрнамәнең күчermәсен (аңа карата тикшерү (ревизия) үткәрелгән бюджет процессында катнашучыга жиберә.

Финанс органы таләбе буенча, мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамәдә булган белешмәләргә төгәлләштерү турында муниципаль финанс тикшерүе органы финанс органына мәжбүри итүнең бюджет чараларын куллану турында аныкланган белешмәләр булган хәбәрнамәне запрос алынган көннән 30 календарь көненнән дә артмаска тиеш.

5. Әлеге Нигезлэмәнең 57 - 60 статьяларында каралган мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турындагы карар финанс органы тарафыннан мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында хәбәр алынганнан соң 30 календарь көн эчендә кабул ителергә һәм күрсәтелгән карар кабул ителгәннән соң бер елга кадәр үтәлергә тиеш.

Финанс органы карары буенча әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән мәжбүр итү чарасын үтәү срогы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә финанс органы билгеләгән очракларда һәм шартларда озайтылырга мөмкин.

6. Бюджет чараларын куллану белән беррәттән Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда җаваплылык чаралары да кулланыла.

56 Статья. Мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану буенча финанс органы һәм Федераль казначылык вәкаләтләре

1. Финанс органы мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында карарлар, күрсәтелгән карарларны үзгәртү (юкка чыгару) турында карарлар яисә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә мәжбүр итүнең бюджет чараларын кулланудан баш тарту турында карарлар кабул итә, шулай ук бюджет чараларын куллану турында карарлар, Федераль казначылыкка күрсәтелгән карарларны үзгәртү (юкка чыгару) турында карарлар, тиешле карарларның күчermәләрен - муниципаль финанс контроле органнарына һәм контроль объектларына жиберә.

Мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турындагы карарда бюджет кагыйдәләрен бозу турында хәбәрнамәдә, бюджет бозуын кылган контроль

объектында күрсәтелгән бюджет бозу, мәжбүр итү һәм аны үтәү сроклары турында мәгълүмат булырга тиеш.

Финанс органы, мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында Карар кабул итү яки мәжбүр итүнең бюджет чараларын кулланудан баш тарту турында Карар кабул итү максатларында, муниципаль финанс контроле органына, аны алганнан соң 30 календарь көн эчендә, мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамәдә булган белешмәләрне төгәлләштерү турында запрос жиберергә хокуклы.

2. Федераль казначылык, финанс органы өлеге Тәртипнең 57 - 60 статьяларында каралган мәжбүр итүнең бюджет чараларын куллану турында карарны, өлеге карарларны үзгәртү (юкка чыгару) турындагы карарны Финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә мәжбүр итү чараларын куллану турындагы карарларны, өлеге карарларны үзгәртү (юк итү) турындагы карарларны үтәүне үзгәртү (юкка чыгару) турында карарны үтиләр.

57 статья. Бюджет акчаларыннан максатчан файдаланмау

1. Бюджет акчаларының максатчан файдаланылмавы жирлек бюджеты турындагы карарда, жыелма бюджет язмасы, бюджет язмасы, бюджет йөкләмәләре лимитлары, бюджет сметасы, шартнамәдә (киләшүдә) яисә хокукый акт белән билгеләнгән максатларга тулысынча яисә өлешчә туры килми торган максатларда Россия Федерациясә бюджет системасы бюджеты акчаларын жиберү һәм акчалата йөкләмәләрне түләү таныла.

2. Максатчан билгеләнеше булган бюджетара трансферт чыганагы булган бюджет акчаларын максатсыз файдалану максатчан билгеләнеше буенча файдаланылмаган акчалар суммасын кире кайтаруга яисә бюджетара трансфертлар (жирлекнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә субвенцияләрдән һәм дотацияләрдән тыш) бирүне киметүгә китерә.

58 статья. Бюджет кредитын кире кайтармау яисә вакытында кайтармау

Бюджет кредитын кире кайтармау йә вакытында кайтармау бюджет кредитының түләнмәгән калдыгы суммасын һәм Россия Федерациясә Үзәк банкының гамәлдәге рефинанслау ставкасының бер өлеше күләмендә үз вакытында кире кайтармау һәм (яисә) бюджет кредиты бирелгән бюджетка бюджетара трансфертлар (жирлекнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә субвенцияләрдән һәм дотацияләрдән тыш) бирүне туктатып торуга китерә.

59 статья. Бюджет кредитыннан файдаланган өчен түләүне күчерү яисә вакытында күчерү

Бюджет кредитыннан файдаланган өчен түләүне күчерү йә вакытында күчермәү бюджет кредитыннан файдаланган өчен түләү суммасын һәм аны вакытында күчермәгән өчен Россия Федерациясә Үзәк банкының гамәлдәге рефинанслау ставкасының бер өч йөзлек күләмендәге пеняларын кире кайтаруга һәм (яисә) бюджетара трансфертлар (жирлекнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә субвенцияләрдән һәм дотацияләрдән тыш) бирүне туктатып торуга китерә., бюджет кредитыннан файдаланган өчен түләүнең түләнмәгән калдыгы суммасына.

60 статья. Бюджет кредиты бирү шартларын бозу

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетыннан бер бюджетка бирелгән бюджет кредиты бирү шартларын бозу, шул исәптән күрсәтелгән акчаларны бирү өчен нигез булып торучы хокукий актта (шартнамәдә) каралган максатларга бюджет акчаларыннан файдалану бюджет кредиты бирү шартларын бозып файдаланылган акчалар суммасын һәм (яисә) бюджетара трансфертлар бирүне туктатып тору (Жирлекнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә субвенцияләр һәм дотацияләр керми) чыгымнарын бәхәссез түләтүгә китерә.

Мәмәт авыл жирлеге башлыгы

И.М.Зәбәерова